

Da Mihi Animas
dma

RIVISTA DELLE FIGLIE DI MARIA AUSILIATRICE

02
2020
NĂM LXVII
3 tháng/kì

trong trái tim của

Thời đương đại

Tóm tắt

Lời ngỏ 01

Sống thời đương đại

Tư liệu 02

“Du hành” trong nền sinh
thái toàn diện

Giáo dục 12

Lắng nghe và đối thoại

Chân trời gia đình

Thời gian đi ra:

Thời gian để thịnh lặng

Sợi dây Arianna 20

Hướng tới hệ sinh thái
của các mối quan hệ

Cho một quyền công dân mới 24

Công dân sinh thái

Hướng tới TTNXXIV

Xuất hành

Tôi ra đi

Tôi hiện hữu

#người nữ 31

Vẻ đẹp và sự linh thánh
trong thế giới đương đại

Polifonia 34

Những người trẻ
cứu vớt hành tinh

#với người trẻ... lắng nghe

Du hành = trao tặng sự
sống

Truyền thông 40

Khi nghệ thuật

lắng nghe Trái đất

Hướng về TTNXXIV

Tái khám phá hồng ân
là cộng đoàn sản sinh
sự sống

Âm nhạc 47

World Music: truyền thống
và gốc rễ của âm nhạc

Điện ảnh

Điều không thể

Văn học 53

Chúng ta có thể cứu thế giới
trước bữa tối

Camilla 56

Trên hành trình..

Từ Mornese và Valdocco, chúng ta tiếp thu những hạt giống sản sinh một đoàn sủng Salèdieng đã từng rất phong phú trong quá khứ với sự sáng tạo, mời gọi trong hiện tại kết dệt nên lịch sử cứu độ khởi đi từ lời mời ‘Ta giao phó chúng cho con’ và ‘Xin cho tôi các linh hồn, còn mọi sự khác xin cứ lấy đi’, kiên cường những nền tảng cho một tương lai rộng mở, cam kết để cống hiến và tái cống hiến ý nghĩa cho những lời mời gọi mới mang tính đoàn sủng trong thế giới đương đại.

Hiện tại của lịch sử cứu độ này đòi chúng ta nỗ lực ‘tường thuật lại, nhìn thế giới và các sự kiện với lòng triu mến, biết kể lại hiện hữu của chúng ta như một phần của tấm thảm sống động là Hội Dòng, qua việc biểu lộ sự đan xen các sợi chỉ nối kết chúng ta với nhau trong một mạng lưới rộng lớn. Hệ sinh thái truyền thông giáo dục, các cộng đoàn, những không gian sản sinh sự sống, nơi mọi người được mời gọi để dệt nên một tường thuật nhân bản nhằm nói lên vẻ đẹp mà ta sống trong đó và vẻ đẹp bao quanh chúng ta. (đc. Thông điệp của Đức Thánh Cha Phanxicô cho Ngày Truyền thông Thế giới lần thứ 54).

Việc sống đòi hỏi ý thức thường xuyên đặt mình vào trong trạng thái tìm kiếm ý nghĩa, bằng cách đi vào con đường đảm nhận trách nhiệm nhằm sản sinh các mối quan hệ bền vững được đan dệt bằng sự trân trọng, bằng cách cổ vũ sự tăng trưởng của người khác, đồng hành giáo dục hướng tới một sự tự do trong các mối

Lời ngỏ

Sống thời đương đại

tương quan được đánh dấu bằng đạo đức, cam kết hỗ trợ những giấc mơ của các thế hệ mới như Đức Thánh Cha Phanxicô mời gọi trong Tông Huấn Querida Amazonia: “**Giấc mơ xã hội** ôm lấy tiếng thét gào của trái đất và của những người nghèo; **giấc mơ văn hóa** bảo vệ bản sắc của các dân tộc thể hiện sự phong phú của nó, bằng cách bảo vệ ký ức của họ; **giấc mơ sinh thái** nơi sinh thái nhân bản và sinh thái xã hội cùng nhau bảo vệ sự linh thiêng của thiên nhiên; **giấc mơ truyền giáo** của một Giáo hội với khuôn mặt của người Amazon tuyên xưng sự hài hòa, hít thở bầu khí của công lý, can đảm công bố những gì mà họ biết để kết dệt nên một sự truyền thông giàu văn hóa Lời Chúa và sống trong thế giới như những người đồng sáng tạo với Thiên Chúa, trong sự nhận thức thuận lợi cho các mối tương quan sống động và sản sinh sự sống.

Từ những chủ thể của thế giới đương đại, chúng ta được đề nghị để ‘phát triển huyền nhiệm của những đôi mắt mở ra cho những lời kêu gọi của lịch sử, với một ánh nhìn biết đáp ứng những lời van xin thầm kín’ (x. Thư Luân lưu. 985) đến từ vô số những người trẻ, nhất là những người trẻ nghèo khổ nhất, đang sống ở vùng ngoại biên của thời đương đại. Chúng ta được mời gọi cùng họ bắt tay vào một hành trình xây dựng Nước Thiên Chúa, trong một kế hoạch của sự thánh thiện gợi nhắc trách nhiệm sống trong thế giới này, trong lăng kính của sự sản sinh theo đoàn sủng Salèdieng.

Được thúc đẩy bởi đoàn sủng Salèdieng như một tặng ân của Chúa Thánh Thần cho toàn thể nhân loại, chúng ta kết dệt nên một mạng lưới rộng rãi, dành ưu tiên cho đời sống của những người rớt bết, như một địa điểm để gạn lọc những chia sẻ ý nghĩa xoay quanh Tin Mừng, làm cho sống động, mang lại những hoa trái mới, trong nỗ lực định hình các cộng đoàn sản sinh sự sống trong trái tim của thời đương đại.

Maria Helena Moreira, FMA

mhmoreira@cgfma.org

Dossier

“Du hành trong một nền sinh thái toàn diện”

TƯ LIỆU

Gabriella Imperatore, FMA
gimperatore@cgfma.org

dân sinh sống trên hành tinh Trái Đất. Thách đố hệ tại ở việc bảo vệ ngôi nhà chung, và để thực hiện điều này cần một sự hoán cải sinh thái đồng bộ cũng như một nền văn hóa chăm sóc có khả năng thẩm thấu toàn xã hội.

■ Đối thoại với từng cư dân của Hành Tinh

Vấn đề môi trường, vốn gắn kết cách chặt chẽ với vấn đề xã hội, liên quan đến từng cư dân sinh sống trên Hành Tinh Trái Đất và việc đối thoại là yếu tố cơ bản cho một sự biến đổi tận căn.

“Chúng ta cần một cuộc trao đổi liên kết tất cả mọi người với nhau, vì thách đố về môi trường mà chúng ta đang sống và những gốc rễ của nó liên quan và tác động đến tất cả chúng ta” (Laudato si’, s. 14).

Đó phải là một cuộc đối thoại chân thật và trong sáng. Một cuộc đối thoại khai mở một kênh thông tin đầy đủ và chính xác; cho phép cộng đồng tham gia vào việc quyết định trong nhân quan của một giao ước mới giữa nhân loại và môi trường.

“Đối thoại không chỉ thiên về những chọn lựa ưu tiên nhằm bảo vệ người nghèo, bị gạt ra bên lề xã hội và bị loại trừ, nhưng phải kính trọng họ như những nhân vật chính. Đây là việc nhìn nhận người khác và quý trọng họ như ‘tha nhân’ khác với ta, với cảm thức, ý kiến riêng, cách sống và cách làm việc riêng” (Tông huấn hậu Thượng Hội Đồng, Amazon yêu quý, s. 27).

Điều này không nhằm nói đến các ý tưởng, nhưng là một tình huynh đệ được diễn tả bằng hành động, trong dấu chỉ của một nền nhân chủng học được xây dựng trên sự đồng trách nhiệm, hướng tới một thế giới rộng mở và liên tục đổi mới. Khả năng suy tư, lý luận, óc sáng tạo, sự tham dự, tình hiệp thông là những dấu chỉ sinh thái tiên yếu để đối diện với các vấn nạn môi trường khẩn cấp.

Các dân tộc thua thiệt hơn, nhiều khi phải sinh sống trong những điều kiện tồi tệ, giữa những tiếng ồn, sự ô nhiễm, dơ bẩn, xuống cấp: những điều này làm cho việc tìm kiếm một ý nghĩa sống cho bản thân càng trở nên khó khăn hơn. Dầu vậy, sức mạnh mà nhân loại có thể hành động thật phi thường. Có thể nói, khả năng phản ứng của họ gần như siêu phàm: họ tổ chức, tạo nên các cộng đồng, đan kết các tương quan và xây dựng các mối liên kết xã hội. Như thế, họ học yêu mến nơi chốn mà mình cư ngụ, chăm sóc nó, và nhất là, học hiểu được nét chính yếu

Con người chỉ thật sự thành toàn bản thân khi sống trong tương quan với chính mình, với tha nhân, với toàn thể vũ trụ và với Thiên Chúa. Đây là chân lý mà chúng ta được mời gọi ý thức để thật sự quan tâm chăm sóc ngôi nhà chung.

Nguồn gợi hứng cho Thông điệp Laudato si’ của Đức Thánh Cha Phanxicô được bày tỏ ngay từ những dòng đầu tiên: Thánh Phanxico Assisi, “mẫu gương tuyệt vời trong việc chăm sóc cho những gì yếu đuối và cho một nền sinh thái toàn diện vui tươi, đích thực” (Laudato si’, s. 10). Ngài đã diễn tả sự quan tâm đặc biệt đối với những người nghèo khổ nhất và bị bỏ rơi. Nơi Ngài, ta thấy được sự bất khả phân ly giữa mối bận tâm cho thiên nhiên và công bằng đối với những người nghèo.

Do đó, một lối tiếp cận sinh thái đúng nghĩa phải luôn trở thành một lối tiếp cận xã hội kết hợp với công bằng trong các cuộc thảo luận về môi trường, để thật sự lắng nghe tiếng hét gào của trái đất cũng như của những người nghèo. Chính tiếng hét gào song đôi này chất vấn mỗi cư

“
Không có ai là hành khách trên con tàu vũ trụ “Battello Terra”, tất cả chúng ta đều là thành viên của một phi hành đoàn duy nhất”. (Marshall McLuhan).
”

của cuộc sống.

Đây chính là niềm hy vọng: biết rằng luôn có một lối thoát; rằng chúng ta luôn có thể thay đổi lộ trình, luôn có thể làm gì đó và trao ban hơn nữa.

■ Hoán cải cõi lòng và chăm sóc tâm linh

“Nền sinh thái toàn diện” có một tầm nhìn rộng mở đến thiên nhiên và các tương quan xã hội. Điều này nghĩa là tôn trọng những người nghèo cũng như phẩm chất của mỗi tương quan với chính mình, với tha nhân và với Thiên Chúa. Ánh nhìn trên người nghèo cũng chính là ánh nhìn trên con người, trên các tương quan xã hội, trên thiên nhiên. Đức Thánh Cha Phanxicô nói rằng “*khi con người tự kỷ và tự nhốt mình vào ý thức riêng, họ sẽ không được thoả mãn. Khi trái tim con người trống rỗng, sẽ cần rất nhiều thứ để mua, để chiếm hữu và để tiêu thụ*” (Laudato si’, s. 204).

Trong Kinh Thánh, con tim là trung tâm sống động của các tư tưởng cũng như của các cảm xúc. Nếu con tim trống rỗng, con người sẽ mất nhuệ khí. Điều cần thiết là con tim tìm được sự thống nhất với những khám phá về ý nghĩa cuộc sống - một ý nghĩa có sức năng hoạt con người đến sự phát triển toàn diện.

Làm thế nào để tránh cho con tim không trở nên trống rỗng? Làm thế nào vượt thắng sự tự đủ và đến với những người khác? Những hành động nhỏ thường nhật thay đổi thế giới. Con tim không trở nên trống rỗng vì biết thưởng nếm những hồng ân của Thiên Chúa hiện diện trong những điều bé nhỏ và biết cảm ơn vì những gì được nhận lãnh. Niềm vui và sự bình an được tìm thấy trong cuộc sống đơn sơ, thanh thoát cũng như khả năng vui với những gì ít ỏi. Thiên Chúa có thể được tìm thấy trong mọi sự: nơi một chiếc lá, một lối mòn, trong sương giá, trên khuôn mặt của một người nghèo. Đó là một sự hoán cải cõi lòng và hoán cải cách nhìn: một tâm hồn được nuôi dưỡng bằng những điều bình dị

“*Tôi thuộc về Quả Đất. Toàn thể nhân loại và mỗi hình thức sự sống cũng thế. Cây cối và rừng rậm, cây trái và hoa lá, sông ngòi, núi đồi, mọi thứ vật cũng như tất cả những gì mà lao công con người tác tạo và tái tạo theo thời gian. Thánh Phanxico gọi tất cả là chị, là mẹ, những gì cai quản và dưỡng nuôi chúng ta.*

(Carlo Petrini).

và từ đó phát sinh ánh nhìn chiêm niệm, có khả năng biến đổi và làm cho nên phong phú, bằng cách làm rơi rụng dần nỗi khát khao sở hữu.

Trong tác phẩm Con người không đơn độc triết gia A. Heschel nhận định: «*Khởi điểm của hạnh phúc hệ tại ở việc hiểu rằng, một cuộc sống mà không có sự kinh ngạc thì không đáng sống. Điều mà chúng ta thiếu không phải là ước muốn tin*

tưởng nhưng là ước muốn kinh ngạc». Một tâm hồn biết kinh ngạc, biết nhận ra điều tiềm ẩn trong mọi sự thì có khả năng sống trên trái đất với sự khôn ngoan đích thực. Bởi lẽ, tương quan của người ấy với chính mình và với toàn vũ trụ được sống cách chính yếu trong khía cạnh ân ban, là điều tương ứng với ý thức về việc tự đảm nhận một trách vụ.

■ Thư gửi Mẹ Đất

Chúng ta là đất

“*Chúng ta là bụi đất (St 2,7). Hữu thể nhân loại là hạt bụi biết đi, biết cảm, biết nghĩ và biết yêu*” (Atahaulpa Yupanqui, nhà thơ và nhạc sĩ người dân tộc của Argentina).

«Chúng ta là Đất. Đất ở bên dưới bạn, quanh bạn và cả bên trong bạn. Có lẽ bạn vẫn quen xem Đất chỉ đơn giản là đất trống; nhưng thực ra, nguồn nước, hạt giống và tất cả mọi thứ quanh ta đều đến từ Đất. Tất cả mọi sự ngoài chúng ta và mỗi thứ trong ta đều đến từ Đất. Có thể dễ dàng quên rằng, hành tinh mà chúng ta đang sống cung cấp cho chúng ta tất cả các tổ chất tạo nên thân thể. Nước trong cơ thể, xương cốt, và tất cả các tế bào li ti của thân thể đều đến từ Đất và thuộc về Đất. Trái Đất không chỉ là môi trường chúng ta sống mà chúng ta là Trái Đất. Chúng ta thuộc về Trái Đất và Trái Đất lại ở trong ta. Do đó, ta luôn mang nó trong mình.

Khi chúng ta thực sự cảm nhận Đất thuộc về mình, chúng ta nhận ra một điều gì đó thật phi thường. Đất thật sống động. Chúng ta là một sự diễn tả sống động và đầy ấn tượng của hành tinh vô cùng xinh đẹp và màu mỡ này. Khi nhận ra tất cả điều này, chúng ta thay đổi tương quan của chúng ta đối với Đất. Chúng ta sẽ tiến bước trên hành tinh này với một cách thức khác, chúng ta sẽ chăm sóc nó thật khác, chúng ta sẽ say mê Trái đất. Khi yêu ai hay cái gì thì không còn khoảng cách giữa họ và ta. Chúng ta sẽ làm bất cứ điều gì vì họ, và họ sẽ trao ban cho chúng ta niềm vui và nguồn dưỡng nuôi bao la. Đây chính là tương quan mà chúng ta có thể có với Đất.

Toàn vũ trụ tìm thấy chính mình nơi Đất. Với trực cảm, ta có thể thiết lập một sự thông tri đích thực với Đất, chính điều này tạo nên một hình thức cầu nguyện cao độ. Nếu chúng ta thấu hiểu tương quan sâu xa của ta với Đất, chúng ta sẽ có được tình yêu, sức mạnh, sự tỉnh thức và nguồn đỡ nâng phong phú để trở sinh hoa trái.

Đất sở hữu nét đẹp, sự trong lành, quyền uy, năng lực, tình yêu, sự cảm thông, chân lý và sự khôn ngoan. Chúng ta không cần gửi gắm lòng biết ơn và những lời cầu khẩn đến các bậc thần thánh xa lạ, mà ta khó có thể hay hoàn

“*Tôi tin rằng, sở hữu trái đất và không làm hủy hoại nó là hình thức nghệ thuật đẹp nhất mà chúng ta có thể khát khao*
(Andy Warhol).

“

Phải có một cách thức để làm những gì chúng ta muốn mà không gây ô nhiễm bầu trời, nước mưa hay trái đất

”

(Paul McCartney).

toàn không thể tiếp cận. Chúng ta có thể hướng lòng tri ân của chúng ta đến Mẹ Đất. Mẹ Đất ở đây và chăm sóc ta. Đừng tìm kiếm trong trí tưởng tượng vì Đất ở ngay dưới chân ta».

■ Giáo dục, trách nhiệm, liên đới.

“Mỗi người đảm nhận trong hiện hữu của mình sức năng động của Ba Ngôi Thiên Chúa, là ẩn tích đã được ghi dấu trong họ khi được tạo thành. Tất cả đều liên kết với nhau, và điều này mời gọi chúng ta phát triển một nền linh đạo của tình liên đới toàn cầu, phát sinh từ mẫu nhiệm Ba Ngôi Thiên Chúa”. (Laudato si’, s. 240).

Em người đâu? Đây có lẽ là lời chất vấn ý nghĩa về việc giáo dục của chúng ta, trước tiếng thét gào thấu trời của trái đất (Đức Thánh Cha Phanxicô, Diễn văn tại Đại học Công Giáo ở Quito - Ecuador, ngày 7 tháng 7 năm 2015). Cần hình thành một sự nhạy bén giúp cõi lòng hướng về ngôi nhà chung và lắng nghe tiếng thét gào của trái đất; giúp xem xét cách cụ thể vấn đề môi trường cũng như tương quan giữa thiên nhiên và xã hội mà trong đó con người sinh sống.

Đức Thánh Cha Phanxicô đã cổ vũ cho một sự kiện quốc tế với chủ đề: **Tái xây dựng hiệp ước giáo dục toàn cầu**. Đó là một cuộc gặp gỡ nhằm «làm sống lại nỗ lực sống cho và với các thế hệ trẻ, bằng cách canh tân niềm đam mê cho một nền giáo dục rộng mở và mang tính bao gồm, khả năng lắng nghe cách kiên nhẫn, đối thoại xây dựng và thấu hiểu hỗ tương. Hôm nay, hơn bao giờ hết, cần thống nhất các nguồn lực trong một hiệp ước giáo dục rộng mở để đào tạo những con người trưởng thành, tức có khả năng thắng vượt sự phân mảnh cũng như những mâu thuẫn, xây dựng một mạng lưới tương quan nhân văn mang tính huynh đệ hơn» (Sứ điệp của Đức Thánh Cha Phanxicô để thúc đẩy hiệp ước giáo dục, ngày 12.09.2019).

Như hoàn cảnh chúng ta đang sống, mỗi sự thay đổi đều đòi hỏi một lộ trình giáo dục, sự thiết lập một ngôi làng giáo dục có khả năng sản sinh một mạng lưới của

Thông điệp Bác ái trong Chân lý, s. 51: “Cách thức con người xử sự với môi trường, sẽ ảnh hưởng đến cách con người xử sự với chính mình, và ngược lại”. Vì thế, xã hội hiện tại phải cẩn thận xem lại cách sống

của mình, cách sống mà trong nhiều vùng trên trái đất thường hướng về chủ nghĩa hưởng lạc và tiêu thụ và không quan tâm đến những điều tai hại từ đó gây nên. Chúng ta cần có một sự thay đổi tâm thức, giúp đón nhận những cách sống mới; “trong đó, những yếu tố xác định cho việc chọn lựa, tiết kiệm và đầu tư sẽ là việc tìm chân thiện mỹ, cũng như sự hiệp thông với những người khác để có sự tăng trưởng chung”. Mọi việc gây tổn thương tình liên đới và huynh đệ dân sự sẽ đưa đến tai hại cho môi trường, cũng như những tai hại môi trường đến phiên mình lại gây ra những khó khăn cho các mối liên hệ xã hội. Đặc biệt trong thời đại chúng ta, thiên nhiên đã hội nhập vào sự năng động xã hội và văn hóa sâu xa đến độ không còn là dữ kiện độc lập nữa. Việc sa mạc hóa nhanh chóng và lâm vào cảnh khổ của nhiều vùng nông nghiệp là hậu quả của nghèo đói và chậm tiến của dân chúng sống nơi đó. Khi động viên việc phát triển kinh tế và văn hóa của những dân tộc này, thì thiên nhiên cũng được bảo vệ. Biết bao nhiêu tài nguyên thiên nhiên đã bị chiến tranh tàn phá. Hòa bình của mỗi dân tộc và giữa các dân tộc cũng giúp bảo vệ thiên nhiên tốt hơn. Việc thu gom các tài nguyên, đặc biệt là nước, có thể đưa tới những xung đột giữa các dân bị ảnh hưởng. Một sự thỏa thuận hòa bình về việc sử dụng các tài nguyên có thể bảo vệ thiên nhiên và đồng thời sự sung túc của những xã hội có liên hệ.

những tương quan nhân văn, rộng mở. Ngôi làng này đặt con người ở trọng tâm, cổ vũ óc sáng tạo và sự đồng trách nhiệm trong việc lên một kế hoạch dài hạn, cũng như đào tạo những con người sẵn sàng dẫn thân phục vụ cộng đồng.

Nền giáo dục được mời gọi quan tâm đến sự phong phú trong kinh nghiệm sống và học hỏi của người trẻ và cho phép họ phát triển nhân cách cá nhân cũng như tập thể. Giáo dục đòi hỏi đi vào trong đối thoại với những người trẻ, vì chính họ cho ta thấy tính khẩn thiết của sự liên đới liên thế hệ trong việc chăm sóc ngôi nhà chung. Chính sự hăng say, nỗ lực, khao khát chân lý của họ mở ra cho chúng ta niềm hy vọng rằng, sự thiện hảo của Tạo Thành là một điều khả thể.

10

Sự chăm sóc ngôi nhà chung là nỗi bận tâm của những người trẻ. Việc gìn giữ Tạo Thành không thể nào bị sao lãng. Chính những người trẻ nói cho chúng ta rằng, ở mọi mức độ, việc

bảo vệ ngôi nhà chung cũng như việc liên kết gia đình nhân loại trong việc tìm kiếm một sự phát triển bền vững và toàn diện là một thách đố cấp bách.

Nhà thần học tín lý **Bernard Häring**, trong Những người được giải phóng và được tin mền trong Đức Kitô (quyển III) viết: «*Nền giáo dục về sinh thái chỉ thành công khi ý thức về ơn cứu độ chiếm ưu thế và có khả năng làm chủ cũng như tháp nhập vào trong đó ý thức về nơi được cư ngụ*».

Đó là một lời mời gọi đăng trình; làm chín muồi sức mạnh của lời loan báo có khả năng giúp ý thức về các thảm họa môi trường và hoán cải con tim, hoán đổi lộ trình, nhằm gìn giữ và bảo vệ Tạo Thành vì tương lai của các thế hệ.

Chúng ta đã chăm sóc đủ cho Tạo Thành? Các phong cách sống của chúng ta có nhắm đến sự thiết yếu và vì tính bền vững của ngôi nhà chung?

■ Điện ảnh và môi trường

“*Có một sự nhạy bén tăng dần đối với môi trường và việc chăm sóc thiên nhiên, cũng như một sự chăm sóc đích thực và một nỗi bận tâm khắc khoải về những gì đang diễn ra cho hành tinh của chúng ta*” (Laudato si’, s. 19).

Nền sinh thái toàn diện là một hệ thống sinh thái có khả năng quan tâm đến tất cả các yếu tố cùng một lúc: những hiện tượng - vấn đề về môi trường (sự nóng lên của trái đất, nạn ô nhiễm, sự cạn kiệt các nguồn tài nguyên, nạn sa mạc hóa.v.v.); những đòi hỏi của những người bị gạt ra bên lề, của các thế hệ tương lai; các tương quan về văn hóa xã hội cũng như liên vị; nét sống động và tráng lệ của các không gian đô thị lẫn sự quá tải của các phương tiện giao thông công cộng.

Trong Tông huấn hậu Thượng Hội Đồng “Amazon yêu quý”, Đức Thánh Cha Phanxicô nói rằng, cổ vũ cho Amazon nghĩa là làm cho vùng này trao tặng điều tốt nhất của mình. Vì thế, ý nghĩa của một công cuộc giáo dục chính là: “*vun xới mà không làm trốc rễ, làm cho tăng trưởng mà không gây suy yếu, cổ vũ mà không xâm lấn*” (s. 28).

Do đó, thật cấp bách để sản sinh một nền văn hóa có khả năng làm tăng trưởng ý thức về các mối tương quan liên kết chúng ta với những người khác, với thiên nhiên và với Thiên Chúa; cũng như nhận biết tầm quan trọng của mỗi thành phần đối với thiện ích chung.

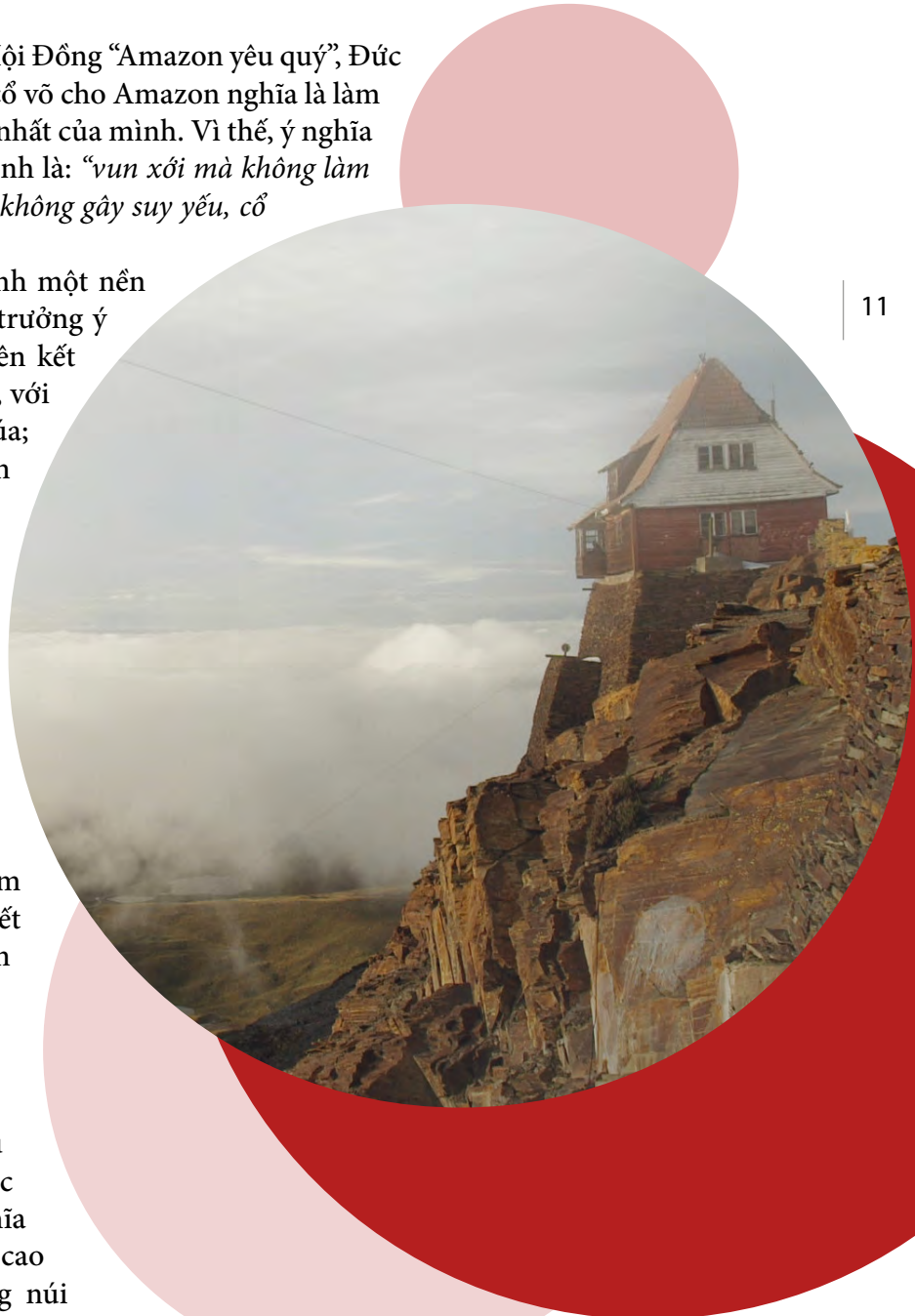
Khởi đi từ những năm 80, điện ảnh đã thường quan tâm đến một đề tài rất hấp dẫn nhưng cũng rất phức tạp, đó là tương quan giữa con người và môi trường tự nhiên.

Samuel trên những tầng mây của Pieter Van Eecke – Bỉ 2016.

Pieter Van Eecke sinh tại Bỉ năm 1975. Ông đã theo học ngành triết và điêu khắc. Sau đó, ông làm việc nhiều năm tại Nam Mỹ. Với phim này ông đã đoạt giải trong Liên hoan phim Trento năm 2017. Trong phim, nhà đạo diễn thuật lại những biến đổi khí hậu trên hành tinh thông qua cuộc sống đơn độc và hầu như vô nghĩa của Samuel, một người quản lý cao niên của khu trượt tuyết vùng núi Chacaltaya ở Bolivia, một trong những ngọn núi cao nhất thế giới.

Tuyết không còn ở đây. Các tảng băng của Bolivia bắt đầu tan nhanh và Samuel mỗi ngày phải đối diện với sự thiếu vắng của những đợt tuyết rơi. Đã mấy

11

mười năm nay, mỗi ngày, Samuel rời khỏi nơi nương náu ngoạn mục của mình để đi đón các khách du lịch đến từ khắp nơi trên thế giới. Bất chấp những lời tiên đoán của các nhà dự báo khí hậu, Samuel tiếp tục hy vọng rằng, không bao lâu tuyết sẽ trở lại để phủ trắng ngọn núi. Samuel trên những tầng mây là một phim thi vị, đậm nét của vùng núi đối với những không gian ngút ngàn. Nơi mà các chiếc xe trở nên như một chấm nhỏ di động trên những con đường ngoằn ngoèo như những con rắn với vô số khúc ngoặt. Những con đường này dẫn đến tận thủ đô đầy ánh sáng La Paz, một nơi xa xôi với những tàu điện lên lên xuống xuống. Từng cụm tuyết rơi xuống đất, vỡ tan thành những vũng lầy, và trên nền tuyết trắng nổi bật những người nam người nữ trong các bộ trang phục truyền thống đầy màu sắc của lễ hội và nghi thức tế lễ. Màu trắng của tuyết dường như trở nên huyền thoại. “Chẳng còn hy vọng gì nữa”, Samuel nói, “sự thay đổi chẳng thể nào đảo ngược được nữa, chúng ta chỉ còn tìm cách ngăn chặn các hậu quả”.

Sáu con đường đến Santiago của Lydia Smith - USA, Tây Ban Nha 2015.

Vào mùa xuân năm 2008, nhà sản xuất và đạo diễn phim người Mỹ Lydia B. Smith đã thực hiện cuộc Hành hương Santiago, Tây Ban Nha. Từ kinh nghiệm này đã nảy sinh bộ phim Sáu con đường đến Santiago. Phim kể về những khó khăn, thử thách của một nhóm người hành hương thời nay, họ đến từ các quốc gia, thuộc các nền văn hóa và độ tuổi khác nhau (từ 7 đến 73 tuổi). Mỗi người trong họ đảm nhận cuộc hành trình với những lý lẽ, động lực và niềm trông mong khác nhau.

Trọng tâm của phim là chính Cuộc Hành Trình. Từng chi tiết nhỏ ngoạn mục của cảnh trí được phản ánh cách trung thực bởi các hình ảnh tuyệt vời, chẳng hạn một bông hoa thắm sắc trên lối mòn, một thắng cảnh được mở ra cách bất chợt. “Năm 2008, tôi đã đặt nghi vấn cho đời sống của bản thân. Trước đó, tôi đã phải cắt đứt một tương quan tồn tại đã lâu, và chỉ trong thoáng chốc, tôi thấy mình đơn độc, không một mái nhà để dừng chân. Chính lúc đó tôi đã quyết định đảm nhận Cuộc Hành Trình. Cuộc sống của tôi lúc ấy không có một hướng đi rõ ràng và Cuộc Hành Trình đã giúp tôi tìm được nó, cũng như từng bước từng bước cho tôi những chỉ dẫn để mang lại cho nó một ý nghĩa. Nhờ những địa điểm diệu kỳ ấy mà tôi đi vào tương quan với chính mình và tôi hiểu ra, đâu là điều tôi mong muốn thực sự”.

Để suy tư:

- Chúng ta sống kinh nghiệm với Đấng Tạo Thành như thế nào?
- Đối với chúng ta, đâu là ý nghĩa hiện sinh của “nền sinh thái toàn diện”?
- Làm thế nào để giáo dục và tự giáo dục về việc xây dựng “Ngôi Nhà chung”?

contemporaneity

Search

Lắng nghe và đối thoại

Mara Borsi, FMA
mara@fmails.it

Don Bosco khuyên những tu sĩ trẻ Salesien hãy lắng nghe những người trẻ để khơi dậy sự cởi mở, tin tưởng và tín nhiệm.

Một trong những kỹ năng sống quan trọng nhất ngày nay là khả năng lắng nghe tích cực. Lắng nghe tích cực nghĩa là gì? Là tập trung vào sự cần thiết và nhu cầu của người đối thoại, tôn trọng ý kiến của người ấy. Trở thành một người lắng nghe xuất sắc là một kỹ năng đáng để khao khát: khi bạn lắng nghe người khác, bạn cho họ thấy tầm quan trọng của họ.

Theo nguyên tắc của tính hỗ tương, nếu bạn lắng nghe mọi người, họ sẽ chú ý hơn đến lời nói của bạn. Cảm giác được lắng nghe cho phép người ta cởi mở hơn và dễ dàng chia sẻ bất kỳ thông tin nào với bạn. Tạo ra bầu khí của sự tín nhiệm này là nền tảng: khi bạn nói chuyện với ai đó, đừng cố gắng thuyết phục nhưng tốt hơn là cố gắng lắng nghe quan điểm của họ và thảo luận với họ về quan điểm của bạn. Do đó, lắng nghe là cần thiết cho một cuộc đối thoại thực sự.

Trong các mối tương quan, cần thiết phải chuyển từ “đối thoại biện chứng sang đối thoại hội thoại”. Đây là khẳng định của Raimon Panikkar (1918 - 2010), nhà thần học Ấn độ-Catalan, người đã phân biệt hai loại đối thoại: đối thoại biện chứng và đối thoại hội thoại.

Trong cuộc đối thoại biện chứng, nổi bật một sự đối chiếu có phê phán của các ý kiến khác nhau, nó phát triển trong lãnh vực trí tuệ và mang lại không gian rộng rãi cho chiều kích lý trí của con người. Những người đối thoại ở cách xa nhau và mỗi người cố gắng làm nổi bật quan điểm của mình. Trái lại, cuộc đối thoại hội thoại đặt người đối thoại lên trên, hoàn toàn cởi mở với quan điểm của người kia trong sự hỗ tương hoàn toàn, cho đến khi bước vào việc thảo luận. Trong cuộc đối thoại này, một bầu khí nội tâm ngày càng phát triển, trong đó các nhân vật chính được nổi bật. Con người là sự sống, họ không phải là người máy, cũng không phải là người trong “vai trò được nói chuyện”. Đối thoại hội thoại sẽ không bao giờ có thể diễn ra nếu người đối thoại không từ bỏ tất cả các loại quyền lực áp đặt trên người khác cách tự do, hoàn toàn, minh bạch và những không.

Cửa sổ

Để giải thích khái niệm quan trọng này, Panikkar thường sử dụng phép ẩn dụ về chiếc cửa sổ. Trong một cuộc phỏng vấn về đối thoại liên tôn, ông nói: “Tất cả chúng ta đều nhìn thế giới từ quan điểm cụ thể: chúng ta nhìn thế giới qua một chiếc cửa sổ. Ở đây có hai sự quan sát. Thứ nhất: cửa sổ càng sạch thì tôi càng ít để ý đến cái cửa sổ, lớp kính và tôi càng hòa mình và yêu thích hơn những gì tôi nhìn thấy. Tôi không nhìn cửa sổ nhưng tôi nhìn qua cửa sổ. Tôi cần ai đó nói với tôi: “*hãy nhìn xuyên qua cửa sổ*”, sau đó tôi cũng có thể nói: “*cả bạn cũng hãy nhìn qua nó*”, sau đó chúng ta có thể trao đổi những gì đã quan

sát. Được rồi. Chúng ta cần đến nhau. Nhưng có một điều khác về ẩn dụ của chiếc cửa sổ. Tôi nhìn qua cửa sổ và tôi không thể nói rằng tôi không thấy những gì tôi nhìn thấy qua cửa sổ của mình. Tôi không nhìn qua cửa sổ của người bên cạnh, nhưng nếu tôi yêu họ - tôi nghĩ là sẽ không có gì xấu. Nếu tôi lắng nghe người ấy mô tả về những gì họ nhìn thấy, tôi sẽ nói: Tôi không nhìn thấy điều tương tự như bạn bởi vì tôi nhìn từ cửa sổ của tôi nhưng tôi cảm thấy rằng bạn nói với tôi một điều khác. Vì vậy, tôi nhận ra ra hai điều: rằng người khác, bên cạnh tôi, không nhìn thấy cùng một thế giới mà tôi thấy, nhưng tôi nhận ra rằng tôi cũng không nhìn thấy cả thế giới bởi vì, trừ khi người đó bị điên hoặc tôi là một kẻ cuồng tín - và chúng ta nhớ rằng Thánh Phaolô đã nói, đức tin đến từ việc lắng nghe. Tôi nghe người khác nói với tôi điều gì đó về thế giới hoặc thực tại mà người đó thấy và tôi không biết. Vì vậy, tôi khám phá ra rằng thế giới này đẹp hơn nhiều so với những điều tôi nghĩ. Tôi tin rằng tầm nhìn của tôi bao trùm tất cả mọi thứ nhưng bây giờ bạn nói với tôi rằng có một cái gì đó khác, rằng tôi có thể thích nó hoặc không, nhưng đó là một sự phong phú, một thách thức. [...]

Bạn nói những gì bạn thấy, những gì bạn tin, những gì bạn trải nghiệm và đồng thời bạn lắng nghe người khác kể cho bạn những câu chuyện khác, những niềm tin khác, những trải nghiệm khác và như thế chúng ta bước vào cuộc đối thoại “.

Qua suy gẫm này, chúng ta có thể làm nổi bật các bước của cuộc đối thoại:

1. Nói chuyện, chúng ta hiểu nhau hơn;
2. Chúng ta thấy rằng chúng ta rất khác nhau;
3. Mặc dù chúng ta rất khác nhau nhưng chúng ta có những điểm chung;
4. Diễn ra sự tương tác lẫn nhau.

Bảy lời

Trước khi sở hữu khả năng cần thiết cho việc giáo dục, nhà giáo dục được mời gọi tự mình tạo ra cuộc đối thoại, ghi nhớ từ vựng tối thiểu của cuộc đối thoại hội thoại trong mối tương quan, trong đó bảy từ khóa có thể được xác định để sống sự khác biệt như là cầu nối của cuộc gặp gỡ: *cần tính / sự khác biệt; Đồng cảm / niềm đam mê; lắng nghe; hiểu biết; phân quyền; đón nhận / hiền lành và kể chuyện / tường thuật.*

Trước tiên bạn phải có một sự đồng cảm chân thành với người khác, đến gần họ trong sự tin tưởng, sẵn sàng học hỏi từ bất cứ ai nói chuyện với sự chân thành và trung thực. Tuy nhiên, đối thoại không phải là một đức tính bẩm sinh, tự nhiên chúng ta không có khả năng đó! Vì lý do này, để đạt tới đích của giáo dục đối thoại, trước tiên cần phải tự giáo dục trong cuộc đối thoại.

Từ đầu tiên của từ vựng tối thiểu là **căn tính** “*Căn tính không nằm trong chủ thể như thường nghĩ, nhưng nằm trong mối tương quan, trong các mối quan hệ, trong chiều kích tôi - bạn*” (B. Salvarani 2008). Trong bạn có một căn tính khác với căn tính của tôi, chính vì vậy, căn tính ấy trở thành yếu tố nền tảng khích lệ thái độ tôn trọng người khác trong cuộc gặp gỡ và xem sự khác biệt của người khác là một điều tốt cần được bảo vệ.

Sự đồng cảm trong đối thoại hội thoại tạo nên một hiểu biết lẫn nhau. Đồng cảm cho thấy một sự tham gia của cảm xúc, tình cảm, kinh nghiệm sống. Đó là khả năng đặt mình vào vị trí của người khác, để cảm thấy như thể bạn là người đó, trong khi bạn vẫn duy trì sự tiếp xúc với chính mình. Đó chính là sống lòng trắc ẩn. Bên cạnh sự đồng cảm, là tình thương mến đối với người khác theo nghĩa “thấu hiểu cõi lòng”. Khoa chú giải của người Do Thái có kể câu chuyện về một đệ tử, mỗi ngày với sự nhiệt thành quá mức, anh ta theo sau sư phụ của mình và hét to: «Sư phụ, con yêu mến thầy! Sư phụ, con yêu mến thầy!» Cuối cùng, sư phụ của anh ta không thể kiên nhẫn hơn và với sự giác ngộ, ông quay lại và hỏi đệ tử: «Nhưng làm thế nào bạn có thể nói rằng bạn yêu tôi nếu bạn không biết điều gì làm tôi cảm thấy tốt? Và làm sao bạn có thể nói rằng bạn yêu tôi nếu bạn không biết điều gì làm tôi cảm thấy phiền lòng?».

Lực đẩy mạnh mẽ nhất trong mối tương quan giáo dục được xác định trong sức mạnh của sự chấp nhận vô điều kiện, nghĩa là sống kinh nghiệm của một phương pháp giáo dục bằng tình yêu.

Nhà giáo dục được mời gọi đưa mình vào mối tương quan, tạo điều kiện và cuốn hút sự tham gia của người được giáo dục làm cho họ trở thành nhân vật chính. Cần khôn ngoan trong cách diễn tả: yếu đuối, khi từ bỏ việc xem mình như công cụ truyền đạt sự thật cách tuyệt đối hoặc xác định, nhưng mạnh mẽ có khả năng khích lệ giáo dục. Sự khích lệ này giúp người được giáo dục trở thành nhân vật chính của một hành trình sống hay của một thực tại lịch sử luôn mở ra cho tương lai.

Sự **lắng nghe** trong cuộc đối thoại giáo dục, chúng ta khẳng định rằng chính mối quan hệ

không phán xét giả định sự im lặng trước người khác, trong khi sự hiểu biết lẫn nhau cho phép chúng ta nắm bắt được lợi ích chung. Về đẹp của đối thoại sau hành trình này càng tỏa sáng hơn khi đặc tính trong cuộc đối thoại cũng trở thành đặc tính của sự đón tiếp, sẵn sàng mở ra cho nhu cầu của người khác, mà không nghĩ đến việc nhận được phần thưởng hay lợi ích cá nhân. Sự đón nhận và sự dịu dàng sánh bước cùng nhau. Không nên nghĩ rằng đức tính hiền lành là mềm, yếu và tuân thủ. Trái lại, nó phải được coi là một đức tính có khả năng quản lý xung đột khi biết rõ rằng sự hiền lành không sẵn có nhưng có được do học hỏi (x. Mt 11,29). Với những giả định này, đối thoại cũng có nghĩa là biết cách lắng nghe những kinh nghiệm, những câu chuyện của nhau, nhận ra hành trình của người khác. Sự nhận biết thật quan trọng biết bao! Nó giúp nhận ra không chỉ căn tính của người khác mà trên hết là căn tính của chính mình (trích Recalcati 2012).

Vì vậy, các nhà giáo dục phải cố gắng! Đó là một nỗ lực hướng đến nghệ thuật đối thoại, vừa là quyền lợi, vừa là nghĩa vụ. Tất cả điều này sẽ có thể nếu đề xuất một yếu tố khác là **sự phân quyền**. Nó bao gồm việc đưa mình ra khỏi trung tâm để dành không gian cho người khác. Đó là trung tâm của chính những suy nghĩ, những xác tín, những định kiến và thay vào đó là sự cởi mở khi đối diện với người khác. Do đó, nhà giáo dục nam nữ với một sự hiện diện chú tâm, đón tiếp, dịu hiền, mang lại không gian cho người được giáo dục với những lịch sử của chính họ. Đó là một nghệ thuật được học hỏi từ kinh nghiệm và mang tính giáo dục khi các thanh thiếu niên cũng nhận thức được điều đó.

■ Học cách để ở lại trong thế giới

Ngày nay càng gia tăng xu hướng giáo dục muốn xoa dịu những đứa trẻ khỏi những mệt mỏi và tổn thương như thể điều đó chưa bao giờ tồn tại và vô nghĩa đối với năng động lực của hạnh phúc. Những khó khăn đó một mặt làm sút giảm sự kiên cường khi phải đối diện với những thử thách và dòn mỏng ngày càng nhiều. Nhưng mặt khác, chúng lại giúp chúng ta tìm kiếm ý nghĩa của hạnh phúc, luôn có khả năng vượt qua và tìm kiếm điều gì thực sự

đáng sống và đáng để dấn thân. Xã hội ngày nay dường như đang đề nghị một lối sống phục sinh mà không cần phải chết, hạnh phúc mà không cần phải trải qua đau khổ, nhìn thấy hạt giống nảy mầm mà không thấy chúng chết đi, không thấy rễ lan nhanh và thân cây phải đẩy mạnh, đấu tranh để xuyên thủng qua nền đất. Có một sự mâu thuẫn khi vừa nhìn thấy các trẻ em và những người trẻ buồn bã, chúng ta đã muốn nhắc nhở chúng ra khỏi đó chứ không muốn giúp chúng vượt qua những mất

mát và tháo gỡ đi những gì khiến chúng cảm thấy thiếu an toàn. Nếu chúng ta nuôi dạy những đứa trẻ với ý hướng rằng “*không có gì làm hại con*”, chúng ta ngăn ngừa mọi thử luyện và không dám để cho chúng phải liều mình (bị dơ bẩn, bị thương, bị té ngã, chịu đau khổ..) như thế chúng ta đã ngăn không cho chúng học và phát triển sự kiên cường vốn là điều rất cần thiết để tồn tại trong thế giới này.

Câu chuyện cho cuộc sống

Những câu chuyện giúp chúng ta sống, bởi nó phát sinh từ chính cuộc sống

Từ nhật kí của Linda

«Xin chào nhật ký thân yêu và chào buổi sáng tới tất cả các bạn, các bạn đọc thân mến. Tôi quyết định đăng những trang này để kể về câu chuyện của mình. Tôi tự giới thiệu cách ngắn gọn: tôi tên là Linda, tôi 11 và tôi đang học trường Tiểu học. Tôi là một cô bé tỏa sáng và tràn đầy năng lượng, tôi thích đến trường, tôi có nhiều bạn bè và họ cùng tôi chia sẻ nhiều sở thích như nghe nhạc, trượt băng, đi dạo và sưu tầm sticker của các ca sĩ yêu thích. Tôi muốn giới thiệu với các bạn người bạn thân nhất của tôi: cậu ấy tên là Carlo - 11 tuổi. Carlo là một chàng trai rất ngọt ngào, hơi nhút nhát với đôi mắt xanh tuyệt đẹp ẩn sau cặp kính lớn. Năm ngoái, theo lời khuyên của nha sĩ, cậu ấy đã đưa vào một mắc cài màu tối để niềng răng. Vài tháng trước, chúng tôi sống trong cùng một tòa nhà. Chúng tôi dành cả buổi chiều để nói chuyện và tâm sự với nhau những điều bí mật. Càng ngày, tôi thấy Carlo càng buồn bã không còn muốn đến trường hay học hành. Cậu ấy đã thú nhận với tôi rằng cậu ấy đã trở thành “mục tiêu được yêu thích” của một nhóm chuyên bắt nạt các bạn trong lớp. Lúc đầu, Carlo không chú ý nhiều đến họ, nhưng những ngày tiếp theo thì không thể chịu nổi. Họ gọi cậu ấy là “bốn mắt” và “răng sắt”, vì cặp kính và bộ niềng răng mà cậu ấy đeo mỗi ngày. Tôi phải nói thêm rằng điều này chủ yếu là do sự nhút nhát và những hành vi hơi vụng về của cậu ấy (ngay cả đối với tôi cậu ấy cũng tỏ ra rất ngại ngùng!).

Các bạn cùng lớp đã tìm ra hàng trăm cơ hội để chế nhạo cậu ấy: trước khi vào lớp, trong giờ giải lao, tại vườn trường.

Cha mẹ của Carlo rất lo lắng. Ngay lập tức họ đến nói chuyện với các giáo viên, những người mà theo

Carlo, đã coi nhẹ những gì đã xảy ra. Chúng tôi đã phải chuyển đến hai trường khác, nếu có thể tôi sẽ đến trường để tát những đứa trẻ xấc xược đó, ngay cả khi tôi là con gái!

Tôi chắc chắn rằng khi lớn lên, Carlo sẽ trở thành anh chàng đẹp trai: cặp kính to đó sẽ nhường chỗ cho kính áp tròng và đôi mắt xanh của cậu ấy cuối cùng sẽ tỏa sáng, khi thiết bị niềng răng biến mất bạn sẽ chỉ còn nhìn thấy một hàng răng thẳng và trắng toát.

Tận tâm tâm, tôi đã thâm yêu cậu ấy, mặc dù tôi chưa bao giờ tỏ bày với ai (còn bây giờ thì mọi người đã biết...)

Rồi một ngày nọ, người bạn thân yêu của tôi, cùng với gia đình, cậu ấy sẽ rời khỏi đây vì bố của cậu ấy thay đổi chỗ làm.

Một vài tháng trôi qua kể từ đó: tôi chưa bao giờ gặp lại Carlo, ngay cả khi chúng tôi nói chuyện qua điện thoại mỗi tuần. Tôi cảm thấy Carlo hạnh phúc và thanh thản hơn, cậu ấy nói với tôi rằng cậu ấy cảm thấy rất tốt ở trường mới; cậu ấy thốt lên cách nhẹ nhõm rằng trong lớp không ai chú ý đến “đôi mắt to” và “hàm răng sắt” của cậu ấy, vì hầu hết các bạn cùng lớp đều đeo kính và niềng răng!

Bây giờ tôi đang mong chờ đến ngày lễ Phục sinh: cùng với bố mẹ, chúng tôi sẽ đến thăm cậu ấy. Tôi vui vì câu chuyện đã phát triển theo chiều hướng tích cực, nhưng tôi thấy tất cả điều này thật vô lý và vô nghĩa.

Tôi quyết định công khai kể lại câu chuyện này để làm cho tất cả các bạn trẻ hiểu được rằng “việc bắt nạt” thật là vô ích, ngu ngốc và tổn hại như thế nào, thật đáng tiếc nó còn tạo ra tình trạng bất ổn và xa cách với những người mà bạn yêu thương”.

(Rita Bimbatti, <http://www.educare.it> – Năm XVI, n°12 – Tháng 12/2016).

Thời gian đi ra: Thời gian để tỉnh lặng

Giulia Paola Di Nicola - Attilio Danese

danesedinicola@prospettivapersona.it

Thanh thiếu niên của xã hội phương Tây được sinh ra trong thế giới của âm thanh, hình ảnh, các phương tiện nghe nhìn. Họ bội thực với nhiều điều ấn tượng mà không có thời gian tiêu hóa chúng. Các kích thích bề mặt và có tính tránh né đã đánh cắp của họ thời gian cần thiết để suy tư, phản tỉnh, ngẫm nghĩ, chiêm niệm và lắng nghe. Họ bị mất hút đằng sau việc liên tục tìm kiếm những lời ngọt ngào, nhằm trốn tránh những vấn đề nền tảng mang tính hiện sinh. Những người trẻ cuối cùng trở thành “vệ tinh” cho các địa điểm đông người; họ không thể tận hưởng những giây phút thanh thản và tĩnh lặng vì cho rằng như thế là lãng phí thời gian, họ miễn cưỡng chịu đựng khi bị áp đặt và sợ hãi khi phải chịu trừng phạt.

Đó là những người trẻ của thế hệ kỹ thuật số, nếu không được kết nối, họ có nguy cơ trở thành nomophobia (trạng thái sợ hãi khi không thể kết nối), nghĩa là nghiện kết nối không thể khắc phục. Một mặt, họ xác nhận rằng con người có bản chất xã hội và cần phải đối chiếu với người khác. Tuy nhiên, vì không có thời gian suy tư cá nhân nên không thể nói được những lời mang chở ý nghĩa sâu xa vốn là kết quả của việc suy tư; khả năng giao tiếp bị giảm thiểu vào việc tán gẫu và buôn chuyện, đối thoại trở thành độc thoại, ánh nhìn hướng về người khác biến thành sự tự phóng chiếu. Cuộc sống, giống như âm nhạc, cần có những khoảng lặng để sống có ý nghĩa, để không bị nghẹt thở vì những tiếng ồn và những dòng thác lũ, những hình ảnh và thông tin dưới các thiết bị định vị. Đặc biệt là các vấn đề hiện sinh và thiêng liêng đòi hỏi một môi trường “sạch”, nơi con người dễ dàng tự tin hơn vào bản thân và người khác và để có được những giao tiếp từ tâm hồn này đến tâm hồn khác.

■ Giáo dục để lắng nghe

Dù cho có những nhà giáo dục và chuyên gia trị liệu khuyến khích giao tiếp, trò chuyện, tán gẫu và trong bất kỳ hoàn cảnh nào cũng cần phải làm rõ những hiểu lầm thì luôn có những người trẻ cảm thấy có nhu cầu tách mình ra khỏi những khoảng trống cô độc, nhốt mình trong phòng, tiếp xúc với thiên nhiên hoặc thậm chí ngay giữa đám đông, đóng chặt cánh cửa tâm trí và tâm hồn, thoát khỏi sự ồn ào và cố gắng lắng nghe những gì mà tỉnh lặng nói với những người biết làm thế nào để cảm nhận lời mời gọi của nó. Theo cách thức này, người ta dần đòi lại quyền lợi của linh hồn: “*Habeas animam*” (Ignatio Silone).

Vấn đề không phải là tăng cường hình ảnh, thông tin và truyền thông, mà trái lại là nâng cao giá trị của chúng: chỉ khi bạn dành chỗ cho sự tỉnh lặng thì ngôn ngữ mới trở nên ý nghĩa, giống như chỉ nhờ vào những dấu lặng, âm thanh của các nốt nhạc mới nổi bật lên. Tỉnh lặng không phải là một sự né tránh tuyệt đối; nó chỉ tạm thời là giảm âm lượng về 0 để lắng nghe những tiếng thì thầm và những âm thanh không thể diễn tả, định hướng trong tâm trí và để chúng sản sinh hoa trái. Những người trẻ cảm được những lời nhắc nhở dí dỏm, đánh giá cao khả năng khơi dậy những suy nghĩ của họ và nạp lại cảm xúc, họ biết cách sống tốt hơn với người khác, để thiết lập sự hòa hợp hoặc nếu cần thiết, để tạo khoảng cách. Sự phá vỡ các kết nối và hoạt động điên cuồng không phải là thời gian chết, trái lại đó là bốn mùa sự sống. Có một câu châm ngôn của Đức Phật: “*Trước khi nói, hãy tự hỏi xem điều bạn nói có đúng không,*

nếu nó không làm hại ai, nếu nó hữu ích, và cuối cùng nếu nó đáng để làm phiền sự thinh lặng thì bạn hãy nói”. Thật may mắn khi có những người trẻ được giáo dục biết đánh giá cao sự thinh lặng; để suy nghĩ, tập trung, suy gẫm, lắng nghe với độ sâu và biết ở lại trong sự thinh lặng. Nhìn chung, họ đã gặp được những người lớn thực hành sự thinh lặng cách hiệu quả và đã thành công khi làm cho học sinh của họ đánh giá cao sự thinh lặng thậm chí ngang qua việc thinh lặng để đọc một đoạn sách và suy tư sau đó. Vấn đề không phải là kết nối sự cô độc và ẩn dật, thinh lặng và đức tin: thinh lặng không phải là đặc nét riêng của các tín hữu. Nó cần được tôn trọng trong các tổ chức (trường học, Quốc hội, nơi làm việc...) bất cứ lúc nào như khi xem một đoạn phim buồn, tang tóc hoặc cảm giác khó chịu, lúc đó mời bạn hãy “thực hiện một phút im lặng” để hồi tưởng, suy ngẫm, chiêm niệm, tìm gặp lại mình trong công cảm chung. Nghỉ ngơi thinh lặng là điều cần thiết cho tất cả mọi người. Giáo dục để lắng nghe trước hết chính cơ thể bạn, cảm nhận nhịp đập của trái tim, hít thở sâu khí oxy từ mũi đến ngực, đến các cơ quan nội tạng. Nếu chúng ta lắng nghe cơ thể nhiều hơn, có lẽ chúng ta sẽ có thể nhận ra và chiến đấu được với những tâm bệnh có thể xảy ra.

Tương tự như vậy, thật tốt khi dành thời gian để lắng nghe cái tôi (bản ngã), lắng nghe những suy nghĩ, lang thang giữa những trải nghiệm sống, những dự án mong muốn, những cuộc đối thoại tưởng tượng, những ý tưởng xuất hiện bất chợt trong tâm trí. Thinh lặng là một ‘thời gian chờ’ cho phép những ai đang mệt mỏi cần được nghỉ ngơi và thư giãn, để tìm lại sự cân bằng, hiểu biết và nhận ra chính mình, trong sự pha trộn giữa những suy nghĩ tốt và xấu, để có sự cân bằng về một xác nhận hoặc thay đổi, không đeo mặt nạ đạo đức giả và áp đặt về hình thức.

■ Thinh lặng - lắng nghe thiên nhiên

Còn việc lắng nghe thiên nhiên thì sao? Khi ở bên cạnh bạn là chiếc điện thoại 24 giờ mỗi ngày thì ngay cả việc bạn có tham gia vào các cuộc biểu tình lớn để bảo vệ hành tinh, thực ra bạn cũng chỉ là đang khai thác thiên nhiên và vi phạm nhịp điệu của nó. Bạn không thể chiêm ngưỡng được vẻ đẹp và sự biến đổi của

tự nhiên. Bạn cũng không thể kinh ngạc trước mọi biến chuyển âm thầm, khi đi bộ trong rừng rậm hoặc giữa sự tĩnh lặng hùng vĩ của những ngọn núi, những ngày mới đang trao tặng vẻ rực rỡ của nó trên bầu trời trong xanh. Khi ra biển, bạn chỉ nhắm đến việc có một làn da rám nắng trên những bãi biển đang bị xâm chiếm bởi lượng khách du lịch ồ ạt, mà không để mình ngạc nhiên bởi những tia nắng bình minh lấp lánh, nhịp sóng vỗ đập dềnh như đang vâng lệnh một ai đó, và vội vã rút lại sức mạnh khi vừa chạm đến đất liền.

Trong mối tương quan với thiên nhiên, “cái tôi” như được giảm nhẹ lại khi chúng ta chú tâm hơn đến những giới hạn và sự vĩ đại của thiên nhiên, khi bạn cảm thấy đang đắm chìm trong mầu nhiệm của một vũ trụ và vượt qua nó để đi đến vô tận. Điều đó cũng có nghĩa là định hình lại những nhu cầu của bạn sao cho hợp với trật tự đã được ấn định của thiên nhiên cho đến khi đạt tới một sự hòa điệu với một với sự hiện diện huyền nhiệm, kín đáo, một sự hiện diện lấy thinh lặng làm nền tảng và chiếu sáng mọi thứ.

■ Lắng nghe – Đối thoại

Thinh lặng hỗ trợ đối thoại. Chính bởi vì những người trẻ thích được cập nhật liên tục và liên lạc với bạn bè, họ cần được giúp đỡ để khám phá ra nguồn lực nuôi dưỡng những cuộc đối thoại thực sự và làm cho các thông điệp cũng như những lời nói trở nên tinh tế. Bằng cách làm chậm lại quá trình trao đổi thông tin liên tục, việc giải quyết những cuộc cãi vã sẽ dễ dàng hơn, dành thời gian để suy nghĩ lại những lời đã nói và lắng nghe, sửa chữa một số hành vi thiếu tử tế, một vài sự xúc phạm. Nhờ việc đọc và đọc lại câu chuyện cuộc đời, chia sẻ thành quả của mình với những người thân cận, sẽ giúp hiểu và cảm thông nhiều hơn giữa cha mẹ và con cái, giữa những người có niềm tin và không có niềm tin, giữa vợ chồng và đồng nghiệp. Có lẽ người ta cũng khám phá ra rằng những trải nghiệm của con người vô danh nhất trên mặt đất, không có gì đáng kể đối với thị trường thông tin rộng lớn, nhưng lại chứa đựng một bản thiết kế tình yêu bí ẩn đáng để lắng nghe và lượng giá.

Thinh lặng là một sự hỗ trợ tốt để hiểu ý nghĩa của các sự kiện hàng ngày. Một nhịp nghỉ khỏi

giữa những vội vàng giúp giải thích những gì đang xảy ra, để định hướng, để thoát khỏi những cái bẫy và nắm bắt những cơ hội tích cực. Mounier nói: “sự kiện là thầy giáo nội tâm”, độc lập với tín ngưỡng. Việc giải thích những gì xảy ra bởi một người không tin và với một người có niềm tin, nếu được thực hiện với ý định chính xác, sẽ không loại trừ lẫn nhau nhưng thực sự làm phong phú cho nhau: trời mưa vì những đám mây đầy ẩm ướt và trời mưa vì người nông dân cầu xin mưa cho mùa gặt của mình.

■ Thinh lặng - Lắng nghe chính mình

Trước những sự ngẫu nhiên không thể kiểm soát, có nguy cơ dập tắt niềm hy vọng, làm ngăn trở ý định của các vai diễn trong xã hội đang bị mất phương hướng bởi sự phức tạp của các hệ thống, sự thinh lặng tạo ra những điều kiện để nhận ra rằng có “ai đó ở trên cao yêu thương chúng ta” và nhận thấy dấu hiệu của mối tương quan tình yêu vốn lấy đi cái hiện hữu thống trị vô lý. Chính khả năng rút ra lợi ích từ các sự kiện bên trong cuộc sống đời thường làm cho ta hiểu rằng không có gì xuất hiện là vô ích hoặc không xứng đáng được quan tâm, bao gồm cả những thất bại trong tương quan tình bạn. Chúng chứa đựng một lời mời gọi hướng đến nội tâm và có lẽ chúng là một tiếng chuông báo động để chúng ta thay đổi hướng đi và bắt đầu những nẻo đường mới. Trên thực tế, ngay cả những điều bất hạnh cũng chứa đựng những hoa trái tích cực trong mắt của những người nhận ra sự năng động của cái chết và sự phục sinh đi kèm với các sự kiện và là chìa khóa cho một cuộc sống tốt đẹp, như Chúa Giêsu đã làm chứng bằng sự hiện hữu của Ngài.

Lắng nghe mọi điều xảy ra bên trong và bên ngoài chúng ta là điều cần thiết để làm sạch lương tâm,

điều này chỉ ra con đường đúng đắn: đó là nơi mà Chúa Thánh Thần lên tiếng. Ngài ban cho tất cả sự phân định và khôn ngoan. Không ít trường hợp trong đó việc lắng nghe đã là yếu tố quyết định ngay cả ở nơi những người xa rời niềm tin, khiến họ có khả năng hành xử lương thiện và lợi ngược dòng so với những người giữ đạo đã quen với sự thỏa hiệp. Các ơn gọi đa dạng nhất được nảy sinh trong bí mật của lương tâm. Đây là một bằng chứng: *«Nếu tôi không có những giờ dâng hiến tuyệt đối bản thân cho Thiên Chúa, tôi sẽ mất đi những điều cốt yếu mà tôi muốn sống. Tôi sẽ không bao giờ nghe thấy lời mời gọi của Chúa trong đời sống cụ thể của tôi. Tôi không bao giờ có thể đoán rằng đằng sau những sự kiện có Thiên Chúa, Đấng đã cho tôi những dấu chỉ. Chỉ trong thinh lặng và cầu nguyện mới có thể làm cho tôi thấu hiểu. Thinh lặng là một ân ban vừa tương đối hóa vừa năng động hóa hành động của tôi, đôi khi theo một cách thức tuyệt vời. Trong thực tế, nó buộc chúng ta phải hướng ánh nhìn về Thiên Chúa ... Hơn nữa, nó thúc đẩy chúng ta không tin rằng đó là điều thiết yếu và đây chính là một trong những cám dỗ mạnh mẽ nhất, không những tự phụ mà còn phá hủy.*

Tôi thường thấy rằng khả năng làm việc của tôi đã tăng lên sau nhiều giờ thinh lặng mà tôi đòi hỏi chính mình, đôi khi đến mức phải hoãn lại rất nhiều cuộc hẹn khi tôi nhận ra rằng tôi làm việc vô ích và việc lắng nghe trở nên khó nhọc đối với tôi. Thinh lặng giải phóng “những điều cốt yếu” trong cuộc đời tôi» (G. Gilbert, tại <http://www.notedipastoralegiovanile.it>).

Hướng tới một tương quan sinh thái

Maria Rossi, FMA
rossi_maria@libero.it

Chúng ta được sinh ra từ một mối quan hệ. Sự phát triển của chúng ta và toàn bộ lịch sử của chúng ta được đánh dấu bằng sự đan xen và giao thoa của nhiều mối quan hệ. Phần lớn các nghiên cứu hướng đến sự phát triển của con người, được công bố trong các thế kỷ gần đây, chủ yếu tập trung vào tầm quan trọng của các quá trình vốn có trong các mối quan hệ giữa các cá nhân. Gần đây, đối với một loạt các sự kiện, không chỉ là những lời mời gọi của Thông điệp Laudato si', sự chú ý cũng đã mở rộng đến các mối quan hệ với môi trường, với tạo vật, và với Đấng Sáng Tạo. Và đây, trong thời điểm mà tại đó một số công cụ được tạo ra từ sự tiến bộ trong công nghệ truyền thông dẫn đến sự tách rời khỏi tự nhiên và thực tế.

22

Sợi dây Ariania

Việc xuất bản các cuộc phỏng vấn và quan điểm của các nhà khoa học, về các cuộc tranh luận chính trị quốc tế liên quan đến các vấn đề vốn có trong sinh thái học và các biểu hiện của các phong trào khác nhau đang tạo ra nhận thức về rủi ro rằng ở lại trong trạng thái khép kín trong sự tê liệt thoải mái gây ra bởi một hạnh phúc nhất định và bởi sự khẩn cấp của việc thiết lập, ngay cả với tự nhiên, các mối quan hệ khác nhau, trước khi quá muộn. Nhưng, tại thời điểm này, không thể thấy những thay đổi sâu rộng và mạch lạc.

Một sự thay đổi thực sự sẽ đòi hỏi những can thiệp chính trị quốc tế khó đạt được vì chúng bị các siêu cường quốc kinh tế phản đối mạnh mẽ. Trong khi chờ đợi điều gì đó xảy ra, vượt qua sự cảm dỗ để ở lại trong sự thụ động thoải mái và cam chịu, một thái độ phản kháng nghiêm túc và sáng tạo có thể được giả định. Đó là một hành trình nghệ thuật phát triển cá nhân, với một tác động xã hội sinh thái chắc chắn; một con đường có sẵn cho tất cả mọi người, rất thú vị ngay cả khi bị bỏ bê. Nó không có chi phí kinh tế,

nhưng nó không hoàn toàn miễn phí. Nó đòi hỏi sự can đảm để nắm giữ, tìm hiểu nhau, chấp nhận và thống nhất để kết nối tích cực với mọi người và mọi thứ, tạo ra một hệ sinh thái quan hệ thực sự. Con đường không dễ dàng, nhưng thật thú vị: nó mở ra những chân trời bất ngờ và vô biên, nơi hạnh phúc và niềm vui cùng tồn tại với sự mệt mỏi và đau khổ và là nơi có thể gieo rắc và xây dựng hòa bình. Đức thánh cha Phanxicô đã đề xuất điều đó nhiều lần.

■ Tìm hiểu.

Đó là một bước đầu tiên và không thể thiếu. Con người là một bí ẩn, một mê cung của những khát vọng, ham muốn, suy nghĩ và cảm xúc. Hiện tại, và có lẽ cũng trong tương lai, một số khía cạnh của tính cách thoát khỏi cả những phân tích khoa học tinh vi nhất và những phân tích cá nhân phức tạp nhất. Tuy nhiên một sự hiểu biết, một kiến thức bị hạn chế trong chính nó, nhưng thực tế, luôn lưu lại trong sự có thể. Đó là sự thúc đẩy của việc học cách lắng nghe chính mình với lòng tin và lòng nhân từ cho bản thân thời gian và sự thinh lặng để có thể làm được điều đó. Một công cụ quan trọng đã mang đến cho mọi người đó là sự suy tư và chiêm niệm. Luôn được đề xuất bởi các bậc thầy và những nhà nghiên cứu về tâm linh, gần đây, nó cũng được đề xuất bởi những nhà khoa học. Việc nguyện gắm này giáo dục ở lại trong sự thinh lặng, ở lại trong việc lắng nghe chính mình. Được thực hành dưới cái nhìn bao bọc của Đấng yêu thương và đón nhận những thụ tạo của Đấng đã tạo ra nó, đó là một sự trợ giúp rất lớn giúp ta đối mặt và vượt qua những nỗi sợ hãi tiềm ẩn, xâm lấn, và thường không nhận biết, có xu hướng che đậy, biện minh, loại bỏ những khía cạnh không mong muốn trong tính cách của một người. Thực hành việc nguyện gắm hàng ngày cho phép chúng ta dừng lại mà không để trôi qua những khoảng khắc của ngày sống, quan sát những suy nghĩ, những nỗi lo lắng và mọi thứ di chuyển trong nội tâm; thói quen tự lắng nghe với lòng nhân từ, kiên nhẫn, không phán xét, lắng nghe dẫn đến nhận thức về khuynh hướng của bản thân, về phẩm chất và sức mạnh sẵn có, về động lực quan hệ tích cực và tiêu cực thông thường đối với con người và về những gì xung quanh chúng ta. Lắng nghe với lòng nhân từ là cần thiết để làm cho chính mình nhận thức được những giới hạn và điểm yếu không thể tránh khỏi mà không sợ hãi hay mặc cảm tội lỗi hoặc

23

phốt lờ bằng cách loại bỏ chúng.

Đọc sách có thể giúp ích cho việc nguyện gắm, kích thích suy tư và mở ra kiến thức về sự năng động bên trong con người. Một phương tiện rất quan trọng để tìm hiểu nhau là tình bạn thực sự, không phải là đám đông của những người bạn ảo, nhưng là một sự lắng nghe chú tâm và đồng cảm với những người khác, nối tiếp từ một phản xạ tách rời về các phản ứng tích cực và tiêu cực khơi dậy và trải nghiệm trong động lực quan hệ của chúng ta.

■ Chấp nhận

Hiểu biết bản thân là bước đầu tiên để đạt được sự chấp nhận. Nói chung, khi bạn nghĩ rằng bạn biết chính mình, bạn cũng nghĩ rằng bạn đã chấp nhận chính mình. Một phần nó có thể đúng ngay cả khi bạn không thực tế. Một kiến thức thực sự và sự chấp nhận lịch sử của bản thân và của một người cho phép người ta thống nhất và cảm thấy tốt về bản thân; thoát khỏi nhu cầu xin sự chú ý và đồng thuận, khỏi nhu cầu có mọi thứ mà người khác có và thậm chí có nhiều hơn, khỏi nhu cầu kiểm soát những gì người khác làm hoặc không làm, bằng cách phán đoán dễ dàng; có khuynh hướng đưa ra những lựa chọn có ý thức, tự do, không phản ứng hoặc hời hợt hoặc bị thúc đẩy bởi những áp lực của thời điểm. Đặc biệt, sự chấp nhận có ý thức về những điểm yếu và điều kiện bình thường của một người khiến cho người ta phản ánh, khiêm tốn và thực tế trong những sai sót và hạn chế của người khác,

có được thái độ thấu hiểu và nhân ái hơn là phán xét. Sự phản ánh làm cho nhận thức về sự hời hợt của sự phán xét và những điều né tránh, không phải vì nó được chỉ huy, mà bởi vì nó cảm thấy rằng nó không có ý nghĩa. Suy ngẫm, “suy nghĩ rất khó khăn, – C. G. Jung quan sát – bởi vì điều này mà phần lớn mọi người đánh giá nó”.

Chấp nhận bản thân, giữ liên lạc với chính mình, tạo ra khả năng liên hệ với người khác, với môi trường và với thiên nhiên một cách tôn trọng, chu đáo, đồng cảm; khuynh hướng giúp đỡ và chăm sóc; nó làm cho chúng ta hiểu các khả năng tốt hiện hữu trong tất cả để làm cho chúng nổi lên; và biết cách định hướng bản thân giữa nhiều khả năng hữu ích và hấp dẫn mà công nghệ đưa ra, chọn một số giữa chúng và sử dụng mà không để mình bị nhấn chìm; chống lại áp lực ngẫm, bạo lực, hiểu lầm và tiếp tục đi về phía trước.

Sự tiếp xúc với chính mình, khi chạm vào sâu thẳm của con người, trở thành liên hệ với Bản thể, một vòng tay tràn đầy ý nghĩa, niềm vui và chảy vào trong lời cầu nguyện, được hiểu không phải là một công thức, mà là một mối quan hệ yêu đương với Đấng – Không thể diễn tả bằng lời, bài hát ca ngợi, hoán cải, nước mắt n g ấ t . Kinh nghiệm c ù a

ôm này dẫn đến việc mở rộng, kết nối, tham gia vào các mối quan hệ tự do và giải thoát, tôn trọng và cân bằng sinh thái với những người khác và với các tạo vật; các mối quan hệ mang lại một liên lạc của một sự đụng chạm đặc biệt: của Đấng sáng tạo.

■ Một lưu ý quan trọng

Chúng ta đắm chìm trong một nền văn hóa có xu hướng khiến chúng ta tin rằng chúng ta hiện hữu trên tất cả sự mỏng dòn, cần tất cả các “nặng” mà kỹ thuật và sự an lạc hiện diện, điều kiện hóa trong mọi thứ, phản ứng lại với chúng ta và khiến chúng ta vô thức trở nên thụ động và là người tiêu dùng thoải mái. Rằng chúng ta mỏng dòn và có điều kiện là đúng, nhưng thực tế là con người chúng ta đã được ban cho nhiều năng lượng hơn chúng ta nghĩ thậm chí còn hơn thế. Lịch sử tiến hóa của loài người cho thấy điều này và trong một vài thập kỷ, các nghiên cứu về khả năng phục hồi và những nghiên cứu liên quan đến tâm lý học tích cực cũng làm nổi bật điều này một cách khoa học. Không giống như một tâm lý truyền thống nhất định vẫn thấm vào văn hóa và điều kiện hóa cách suy nghĩ của chúng ta, những nghiên cứu này nhấn mạnh đến những khó khăn và chấn thương đánh dấu cuộc sống, nhưng không đặt điều kiện hoàn toàn hoặc thậm chí tiêu cực. Mọi người luôn có cơ hội để chống lại, phản ứng, để trở lại con thuyền khi có những cơn bão của cuộc sống tràn ngập nó và có thể tiếp tục tiến về phía trước.

Thuật ngữ sinh thái, trong thời gian gần đây là của thâm họa, biểu tình, tranh luận, nghiên cứu, gọi lên sự dư thừa, sự khai thác quá mức đất đai, sự thiếu quan tâm và tôn trọng tự nhiên. Luisa Muraro, khi bình luận một bức tranh tường về bạo lực, sau khi đưa ra những lý do cho sự vô lý của việc sử dụng sự kiêu ngạo tàn bạo và sự căm dỗ để giữ thụ động trước sự thịnh hành ngày càng rõ ràng của những người nắm quyền lực, mời gọi chúng ta không ngừng từ bỏ và chống lại việc sử dụng sức mạnh “giống như những đầu bếp làm với muối: Vừa đủ”.

Trong lĩnh vực thủ công, các quy tắc không thiếu, nhưng chúng không cứng nhắc. Người thợ là nghệ sĩ luôn có một lễ để chọn vừa đủ để làm cho tác phẩm hoàn chỉnh và nguyên bản. Đây cũng là trường hợp trong con đường phát triển sinh thái của nghệ nhân. Kinh nghiệm và nhận thức về những gì đã đủ thời gian, sự kiên nhẫn, bền bỉ và quan tâm để đạt được sự chấp nhận thanh thản, giải phóng và cởi mở trong mọi chiều kích, có thể trở thành trường học tốt nhất cho phép bạn đoán vừa đủ để hiện thực các mối quan hệ giữa các cá nhân mang tính xây dựng, đặc biệt là trong giáo dục; sử dụng phương tiện truyền thông xã hội và kết nối với mạng mà không bị nhấn chìm; để cung cấp thời gian và không gian của sự lắng nghe và suy ngẫm, của các cuộc gặp gỡ tự do và giảm bớt căng thẳng. Chỉ cần vừa đủ để hòa nhập với mọi người và với mọi thứ, trong một vòng tay không có ranh giới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- PAPA FRANCESCO, *Laudato si'*. Lettera enciclica sulla cura della casa comune, Libreria Editrice Vaticana, 2015. Capitolo quarto: Un'ecologia integrale.
- MARCHICA BARBARA, *Il coraggio di conoscere se stessi*. Travel blog di una teologa, Aldenia Edizioni 2017.
- GOLEMAN DANIEL, *La forza della meditazione*. Che cos'è, perché può renderci migliori, BUR - Milano 2010.
- RETTOR MAGGIORE DON ÁNGEL FERNÁNDEZ ARTIME, *Buoni cristiani e onesti cittadini*, Strenna 2020.
- TRABUCCHI PIETRO, *Resisto quindi sono*. Chi sono i campioni della resistenza psicologica e come fanno a convivere felicemente con lo stress, Corbaccio, Milano 2014, decima edizione.
- SANDBERG SHERYL, GRANT ADAM, *Opzión B. Affrontare le difficoltà, costruire la resilienza e ritrovare la gioia*, HarperCollins, Milano 2017.
- MURARO LUISA, *Dio è Violent* - Nottetempo, Roma 2012, pag. 71.

Công dân sinh thái

Julia Arciniegas - Martha Séide
j.arciniegas@cgfma.org - mseide@yahoo.com

Khởi đi từ những thách thức sinh thái ngày nay và từ đề xuất của văn kiện “Laudato Si” bài viết này sẽ trình bày một số đường nét chính yếu để sống quyền công dân sinh thái.

26

Cho một quyền công dân mới

Hiện nay, các nhà khoa học và những người có thẩm quyền đã xác nhận rằng cuộc khủng hoảng sinh thái ngày nay không chỉ là vấn đề khí hậu, mà còn là cuộc khủng hoảng sâu sắc về đạo đức. “Tiếc thay, nhiều cố gắng để tìm cách giải đáp cụ thể cho khủng hoảng môi trường, thường thất bại, không phải chỉ vì chống đối với những người có quyền lực, nhưng còn vì thái độ vô cảm với những người khác. Những thái độ – ngay cả giữa các tín hữu – xơ cứng trên những con đường giải quyết, đưa đến việc phủ nhận các vấn đề với thái độ dừng đứng, chống đối cách hời hợt hay tin tưởng cách mù quáng vào các giải quyết dựa trên kỹ thuật” (LS s.14). Lắng nghe tiếng khóc của người nghèo trên thế giới vọng lên trong lương tâm nhân loại một lời kêu gọi đối mặt với những thách thức sinh thái trong ngôi nhà chung, khởi đi từ sự nhận thức về những tác động hàng ngày của mỗi người đối với hành tinh ngang qua từng lựa chọn.

Không ai có thể bỏ qua lời kêu gọi nhận thức về sự cần thiết phải thay đổi lối sống, việc sản xuất và tiêu dùng VD: sự nóng lên của khí hậu do các nguyên nhân của con người tạo ra (LS s.23-26), hậu quả của nạn phá rừng, sự cấp bách của việc lựa chọn giữa tính di chuyển bền vững và lựa chọn đáp ứng nhu cầu năng lượng với các hệ thống công nghệ tiên tiến được cung cấp bởi năng lượng tái tạo... Những lựa chọn này và trong số nhiều lựa chọn khác sẽ hình thành những phản ứng đầu tiên của người công dân về sự hiểu biết và nhận thức những thách thức sinh thái.

Con đường mới của việc chuyển đổi sinh thái
Một sự chuyển đổi sinh thái phải tính đến tất cả các thách thức liên quan đến hành tinh trái đất. Đức Thánh Cha Phanxicô khẳng định: “Vì mọi thứ đều liên quan mật thiết với nhau và các vấn đề hiện tại đòi hỏi một cái nhìn rộng mở đến tất cả các khía cạnh của cuộc khủng hoảng thế giới, tôi đề nghị chúng ta tạm dừng lại để suy ngẫm về các yếu tố khác nhau của một hệ sinh thái toàn diện, bao gồm rõ ràng các chiều kích của con người và xã hội”. Tuyên bố này cấu thành điểm mấu chốt của Laudato Si và trên tất cả, đề xuất của Đức Thánh Cha về một “cuộc sống” trong ngôi nhà chung rằng “tất cả đều liên kết với nhau và tất cả mọi người đều là anh em, chị em với nhau trong một cuộc hành trình tuyệt diệu, được tình yêu của Thiên Chúa nối kết, tình yêu mà Thiên Chúa đem đến cho từng thụ tạo và nối kết chúng ta trong một tình yêu dịu dàng với “anh mặt trời”, “chị mặt trăng”, chị sông suối và bà mẹ trái đất” (LS s.92).

Cách tiếp cận này đòi hỏi chúng ta mở rộng tầm nhìn và lối suy nghĩ của chúng ta về hệ sinh thái toàn diện. Nó liên quan chủ yếu đến khía cạnh con người và xã hội. Trên thực tế, việc phân tích các vấn đề môi trường không thể tách rời khỏi việc phân tích bối cảnh của con người, gia đình, công việc. Từ mối quan hệ của mỗi người với chính mình sẽ tạo ra một sự liên hệ nhất định với người khác và với môi trường. Có một sự tương tác giữa hệ sinh thái và giữa những tham chiếu xã hội khác nhau, do đó, một lần nữa nó thể hiện rằng “toàn bộ bao giờ cũng vượt trội so với một phần nhỏ” (LS s.141; EG s.237).

Điều kiện để thúc đẩy sinh thái tích hợp
Trong viễn cảnh của sự chuyển đổi sinh thái, người ta quan niệm rằng “hành tinh là quê hương và nhân loại như một dân tộc cùng sống trong một ngôi nhà chung” (LS s.164), thật là cần thiết để thúc đẩy một dự án chung nơi mà nền sinh thái tích hợp chuyển thành một tập hợp các cam kết, chúng liên quan đến các lĩnh vực khác nhau về sự tồn tại của con người: kinh tế - xã hội, chính trị, môi trường, đặc biệt chú ý đến lối sống của con người. Ở cấp độ kinh tế - xã hội và chính trị, cần phải xem xét lại một mô hình phát triển mới, nơi mà các vấn đề chính trị đang đối thoại với nền kinh

27

tế vì sự “ tròn đầy” của cuộc sống, đặc biệt là cuộc sống của con người (LS s.189-196). Điều này ngụ ý đến sự cần thiết phải áp dụng nguyên tắc lợi ích chung để đảm bảo rằng “*việc tập hợp những điều kiện của đời sống xã hội cho phép tập thể và cá nhân đạt được sự hoàn hảo của họ một cách đầy đủ và nhanh chóng hơn*” (DSC 164).

Một trong những điều kiện đầu tiên là cống hiến điều tốt đẹp cho các thế hệ tương lai. Thật vậy, sự phát triển bền vững không thể được nghĩ đến nếu không có sự liên kết thực sự giữa các thế hệ và đó là một câu hỏi về thiện ích và công lý bởi vì đất đai cũng thuộc về tất cả mọi người (LS s.159).

Một yếu tố khác được thúc đẩy là sự tôn trọng đa dạng sinh học sẽ giúp bảo vệ các loài khác cho sự cân bằng của hệ sinh thái. Cần có sự quan tâm đặc biệt đối với sự đa dạng văn hóa, trong đó việc công nhận và thúc đẩy các quyền văn hóa kích thích việc tạo ra các không gian để thể hiện và đối thoại hướng tới hòa bình. Điều cần thiết là bảo vệ chất lượng cuộc sống bằng cách quan tâm đến mối liên hệ chặt chẽ giữa môi trường tự nhiên và con người theo quan điểm của một hệ sinh thái học nhân bản (LS s.155).

Ngoài các cam kết kinh tế và chính trị, cần thúc đẩy lối sống cá nhân bằng cách phát triển độ nhạy bén với hệ sinh thái thông qua các lựa chọn cụ thể của cuộc sống hàng ngày. Tất cả điều này đòi hỏi một đường lối giáo dục cổ vũ tinh thần trách nhiệm của cá nhân

và tập thể.

■ **Giáo dục cho công dân sinh thái**

Trong những thập kỷ gần đây, có không ít tiếng nói khẳng định rằng sẽ không có một tương lai tươi đẹp cho nhân loại nếu chúng ta không giáo dục cho mình một lối sống có trách nhiệm hơn đối với môi trường. Khi Đức Thánh Cha Phanxicô sử dụng thành ngữ “*quyền công dân sinh thái*”, ngài nhắc lại rằng đó không phải là vấn đề giới hạn thông tin của chúng ta, mà là phát triển những thói quen mới để chuyển đổi, bắt đầu từ những lý do có giá trị. Ngài mời gọi con người trau dồi những đức tính vững chắc để có được lối sống mới (LS.s 55).

■ **Phát triển ý thức trách nhiệm:**

Việc phát triển ý thức trách nhiệm được xem là “đại diện” cho một trong những bước đầu tiên để giáo dục công dân sinh thái với niềm tin rằng tất cả chúng ta được kêu gọi hành động có trách nhiệm để cứu thế giới. Trong Laudato Si’ chúng ta đọc thấy rằng “*Việc giáo dục giúp nhận trách nhiệm với môi trường đòi buộc nhiều thái độ liên hệ có ảnh hưởng trực tiếp và mang lại ý nghĩa cho việc bảo vệ môi trường, cũng như việc tránh sử dụng các vật có chất liệu nhựa hoá chất và giấy, tiết kiệm nước, phân loại các rác thải, cũng như nấu nướng vừa đủ cho bữa ăn, chú tâm lo lắng cho cách sống của những người khác, sử dụng các phương tiện lưu thông công cộng hoặc xe ô tô*

với nhiều người, trồng cây, tắt đèn khi không sử dụng, v.v.” (LS s.211).

Để phát triển ý thức trách nhiệm, cần phải nhận thức rằng mỗi yếu tố sáng tạo đều có một giá trị riêng, phải được công nhận và tôn trọng. Do bản chất ban đầu của nó, con người nói riêng có vai trò vừa là người giám hộ có trách nhiệm của ngôi nhà chung vì lợi ích của nhân loại trong quá khứ, hiện tại và tương lai.

■ **Đón nhận sự sống và sáng tạo như một món quà được lưu giữ**

Món quà lớn nhất mà Thiên Chúa đã ban cho mỗi chúng ta là sự sống và sự sống là một quà tặng của sáng tạo ban đầu. Khi con người nhận thức rõ hơn về món quà nhận được, anh ta chỉ có thể trải nghiệm sự kinh ngạc, lòng biết ơn và cảm thấy trách nhiệm bảo vệ và tôn trọng bằng cách tránh xa mọi cám dỗ của sự kiêu ngạo, lạm dụng và thao túng. Cam kết về quyền chăm sóc này thể hiện một ý nghĩa giáo dục mạnh mẽ để phát triển những thái độ mà từ đó nó tạo điều kiện cho mối quan hệ đúng đắn giữa con người và Thiên Chúa, giữa thụ tạo và Đấng sáng tạo; giữa những con người sống có trách nhiệm, công bằng và đoàn kết; thiên nhiên không chỉ được chiêm ngưỡng, mà còn được biến đổi để đáp ứng nhu cầu thực sự của con người.

Cuối cùng, việc bảo vệ sự sáng tạo cũng thông qua một nền giáo dục thẩm mỹ đầy đủ giúp duy trì một môi trường lành mạnh, hấp dẫn và dễ chịu.

Triết gia Hans Jonas nói rằng “để sống quyền công dân sinh thái, chúng ta cần phải hành động để hiệu quả hành động của chúng ta tương thích với sự sống còn của các thế hệ tương lai”. Vì lý do này, quyền công dân sinh thái không thể bỏ qua những lý tưởng tuyệt vời của việc xã hội cùng chung sống, như: hòa bình, công bằng, phát triển bền vững và đoàn kết.

Tôi ra đi, do đó tôi hiện hữu

Gabriella Imperatore, FMA

gimperatore@cgfma.org

Liên tục dạo qua các đường phố và ngõ hẻm, người ta bắt gặp nhiều con người, nhiều dân tộc, nhiều kinh nghiệm và hình ảnh; những người nam, người nữ, các trẻ em đang hoạt động, những câu chuyện, kỷ niệm và miêu tả. Dần dà, người ta biết nhau vì hay nhìn thấy nhau, có khi thỉnh thoảng mới gặp mặt hoặc chỉ bất ngờ gặp nhau và cuối cùng có thể tản bộ cùng nhau trong một không gian chung tại các khu phố hay thành phố. Mọi thứ xung quanh đều sống động, đầy màu sắc, phức tạp và rối rắm, không thể ghi nhận lại toàn bộ, nhưng chỉ một phần nhỏ. Mọi thứ đều có nguồn gốc sâu xa, cần phải đào sâu, miệt mài tìm kiếm mới hiểu được một điều gì đó nhưng cũng không chắc chắn.

Cho đến nay việc đi bộ chỉ dành riêng cho một số người yêu thích; những chiếc xe hơi đã được thay thế bằng những đôi giày đẹp, thoải mái đưa bạn đến bất cứ nơi nào bạn muốn. Người ta bắt đầu tìm thấy niềm vui khi tản bộ: họ thừa nhận rằng việc đi chuyển chứ không chỉ ngồi quan sát từ cửa sổ của những chiếc xe, thực sự cho ta một ánh nhìn khác. Thế giới này có rất nhiều điều để khám phá. Có những người phải di chuyển vì nhu cầu cuộc sống, cũng có những người di chuyển để vui chơi thể thao hoặc giải trí. Nếu đúng là ngang qua việc di chuyển, người ta cảm nhận hay thể hiện tình cảm, cảm xúc, thúc đẩy quyền công dân tích cực, sự liên đới và chú tâm với niềm hy vọng, thì người ta có thể nói như Descarte “tôi ra đi, do đó tôi hiện hữu”.

■ Đi bộ trên những con đường

Trong một thời điểm lịch sử, khi mọi người có xu hướng nhốt mình ở nhà, tự bảo vệ khỏi nỗi sợ hãi khi gặp gỡ người khác. Bạn hãy trở lại đường phố, để buộc mình gặp gỡ với nhiều hạng người chung quanh. Điều đó, giúp bạn thay đổi ánh nhìn về thế giới. Đi bộ hủy bỏ khoảng cách, con đường không còn bị ngăn cách bởi những tấm chắn và bảo vệ bạn khỏi thế giới bên ngoài khác thường: Mỗi lần tản bộ thực sự tạo nên sự gần gũi, nơi đó bạn bắt gặp được những nụ cười, những nỗi sợ hãi, những đau khổ và điều này chính là cuộc sống.

Bắt đầu đi bộ bao hàm tất cả những điều này. Đi bộ tạo động lực nhờ vào những kinh nghiệm sống động mà chúng ta đã thể hiện cách tích cực. Nói cách khác, chúng ta không thụ động, chính chúng ta là người tạo ra những kinh nghiệm đó khi di chuyển. Nơi người ta đi qua không chỉ là bối cảnh, hay một cảnh quan tình cờ diễn ra; thay vào đó, nó đã trở thành hệ sinh thái của các yếu tố có thể đối thoại với cơ thể, cảm giác của chúng ta, khiến nó liên tục tạo ra các nguồn năng lượng và thông tin mà các giác quan của chúng ta phản ánh lại. Sự phức tạp của những cảm giác, suy nghĩ, ấn tượng, cảm xúc được trải nghiệm trong khi đi bộ, thực sự kết nối với môi trường.

Trên thực tế, với đôi chân, chúng ta có thể quay về để đánh giá những nơi bị lãng quên trong các khu phố, làm sống lại những quảng trường, bị thu hút đi vào mạng lưới các con hẻm nơi mà bạn có thể hít thở bầu khí của những thời kỳ khác trước đó. Việc đi bộ, ngay cả trong không gian đô thị hỗn loạn và ô nhiễm cũng mang lại lợi ích và góp phần cải thiện chất lượng của thành phố.

Ngôi nhà thật của con người không phải là một ngôi nhà, mà là con đường. Cuộc sống chính là một hành trình được thực hiện với đôi chân.

(Bruce Chatwin)

Có những con đường nhỏ bé, chật hẹp, dè dặt và kín đáo. Những con đường chỉ gây sự chú ý nhờ vào những điều nhỏ bé, chúng không gào thét lên để được nhìn thấy. Chúng hình thành từ những gì thật đơn giản, những bức tường bong tróc, những màu sắc bí mật và tươi sáng. Và ở một nơi nào đó luôn có một cảm xúc đó là chờ để được kể ra.

(Fabrizio Caramagna).

■ Những cuộc gặp gỡ trên đường

Cuộc sống có trên đường, chắc chắn đó là điều cần thiết đối với bản tính tự nhiên của con người, tìm thấy khi di chuyển, biến đổi, trong những đổi thay liên tục với tất cả những biểu hiện và diễn tả tròn đầy của chúng. Việc sống trên đường trở thành một lộ trình để học hỏi, để hiểu biết bản thân, để nghiên cứu, trong đó các giảng viên là những người bạn đồng hành trong cuộc hành trình, những người dù chưa quen đã nhường lối hay diễn tả lòng hiếu khách; con đường là thế đó.

Một thành phố, nhiều con đường, nhiều khuôn mặt, nhiều câu chuyện và nhiều kỷ niệm được kể lại. Con đường dẫn đến những nơi chốn cụ thể, để xây dựng sự liên kết giữa các dân tộc, các thế hệ, giữa các lực lượng xã hội và các thể chế, cần thiết cho việc tái thiết khu vực trung tâm, như địa điểm làm sống lại kinh nghiệm tham gia mang tính cách dân sự và là kinh nghiệm của tình bạn như một cơ hội đặc biệt, để làm mới lại các mối tương quan và tái lập các mối liên hệ cộng đồng.

Đây là nơi tập trung của những người nhập cư đến từ Srilanka, Cap Verde, từ các nước Đông Âu: Ba lan, Ukraina, Nga, Rumania, Moldave và rất nhiều người đến từ Roma. Họ đã diễn tả được lịch sử của một phong trào có khả năng làm thay đổi không gian. Những người nhập cư tạo nên cấu trúc lãnh thổ. Căn tính văn hóa, sắc tộc và tôn giáo của họ khác với của chúng ta đã tạo nên một sự đan kết giữa các vùng miền và làm cho các con đường trở thành nơi pha trộn giữa những con người và những nền văn hóa khác nhau. Sự xói mòn quyền bất khả xâm phạm của con người là điều mà ai cũng nhìn thấy: nhà cửa, thực phẩm, sức khỏe, công việc. Chỉ bấy nhiêu đó thôi cũng đủ để bạn bước đi, trong những thời gian khác nhau của ngày và của mùa, để nhận

ra những vấn đề mà họ đang sống. Thường thì thoát đầu sự thay đổi xảy ra trong ánh nhìn: thay đổi quan điểm, soạn thảo một loại đại diện của lãnh thổ, có khả năng ảnh hưởng nhiều đến các tiếng nói, các kinh nghiệm, đến lối sống hiện tại, đời sống hàng ngày và những câu chuyện.

Chính ở nơi đây đoán trước được những dấu hiệu của sức sống, có nguồn gốc từ sức mạnh sống động và tính đoàn kết của xã hội dân sự, của các thể chế và các tổ chức tự nguyện. Sự cam kết để xây dựng các thành phố rộng mở và đón tiếp, nơi mà các chính sách xã hội, văn hóa và giáo dục đối diện với các tình huống, đi vào trong chiều sâu nguyên nhân của những bất công và tìm cách đưa ra những câu trả lời cụ thể trong dấu chỉ của nhân quyền, hiến pháp và Tin Mừng.

“Bước đi và di chuyển luôn có một ý nghĩa nền tảng cho cuộc sống của tôi, phần lớn là do sự thừa hưởng những kinh nghiệm được cha mẹ truyền lại, đặc biệt từ những câu chuyện mà cha tôi kể, từ đó tôi đã học được rằng “người ta không nên đi vào những nơi không dành riêng cho việc đi bộ”.

Đối với tôi, đi bộ là một cách để di chuyển trong thế giới, thế giới nội tâm và cuộc sống thực. Điều này cho phép tôi lớn lên như một con người và như một chuyên viên được tôi luyện, một vài trong số các phẩm chất đó là khả năng lắng nghe và tương quan. Tôi thích đi cùng nhau hơn bất cứ điều gì khác, bởi vì điều đó có nghĩa là chia sẻ cuộc hành trình, những suy tư, những cảm xúc của chính bạn đang khi đi dạo”.

Không đủ để thực hiện những bước đi, mà một ngày nào đó sẽ dẫn chúng ta đến mục tiêu, mỗi bước phải là mục tiêu của chính mình, trong cùng lúc đó nó đưa ta về phía trước.

(Goethe)

Bước đi như kinh nghiệm của cuộc sống, cho phép tái khám phá những giá trị như chia sẻ, vẻ đẹp, những mối quan hệ, các cuộc hội họp, kiến trúc đô thị, lịch sử và văn hóa, sự hiểu biết thực sự về những nơi và những con người... mỗi người có động lực để đảm nhận một hành trình, nhưng tất cả chúng ta là những khách lữ hành, bởi vì bước đi chiếu sáng tâm trí, an ủi trái tim và chữa lành thể xác.

Vẻ đẹp và sự linh thánh trong thời đương đại

Paolo Ondarza

paolo.ondarza@gmail.com

Ngôn ngữ của cái đẹp, phục vụ cho sự thật của Tin Mừng, nó có đặc quyền là chạm đến chiều sâu của những người nam và người nữ thuộc mọi thời đại, nó đưa chúng ta đến gần hơn với mẫu nhiệm siêu việt. Đó là con đường của cái đẹp mà trong các thế kỷ, các thế hệ đã trải qua nhờ các nghệ sĩ, những người nuôi dưỡng món quà đức tin, họ đã cứu mang tài năng nhận được như một món quà để phục vụ cộng đồng nhằm liên tục sản sinh đức tin. Trong một thế giới kỹ thuật số nơi mà hình ảnh có sức mạnh truyền thông lớn hơn bao giờ hết, thách đố mà nghệ thuật thánh được mời gọi phải đối diện còn rất cao. Đó là tiếp tục thực hiện chức năng mục tử thuở ban đầu, xem xét lại các truyền thống cổ xưa với ngôn ngữ mới của Tin mừng. Sản sinh cái đẹp là công việc của lòng thương xót bởi vì nghệ thuật có một chức năng an ủi: đó là thức ăn và thức uống tinh thần trong một thế giới đang đổi mới và khao khát cái đẹp.

Những nhận xét này xuất hiện trong đầu khi chúng tôi gặp Barbara Ferabecoli, tác giả của tranh mosaico và cửa sổ kính màu trang trí cho các nhà thờ, nhà dòng và những nơi linh thiêng trên khắp thế giới: từ Ý đến Madagascar, từ Brazil đến Iraq, từ Hoa Kỳ đến Hồng Kông, từ Trung Quốc Sri Lanka, từ Vương quốc Anh đến Bồ biển Ngà. “Tác phẩm nghệ thuật thánh thì đẹp nếu nó thật và khi có một trái tim sùng đạo chân thành và nỗ lực thực hiện nó. Tôi luôn có một niềm đam mê vẽ. Định hướng của nghệ thuật thánh đã bén rễ theo thời gian với nguồn cội của đức tin», Barbara Ferabecoli giải thích, được đào tạo tại trường của Nga bởi Piotr Merkury, người vừa qua đời, sinh ra trong một trại tập trung của Nga trong một gia đình bị trục xuất đến Siberia và sau đó chuyển đến Ý.

“Nghệ sĩ nói: được ở bên cạnh một nghệ sĩ như Piotr Merkury trong khoảng thời gian 20 năm là bài học quan trọng nhất mà tôi nghĩ rằng mình đã nhận được. Không chỉ giỏi về kỹ thuật do được đào tạo tại Học viện St. Peterbur mà ông còn có những kinh nghiệm vượt qua khó khăn được bén rễ từ một đức tin rất sâu, lớn lên và sống kiên cường trong bầu khí của chủ nghĩa vô thần bắt buộc. Ông ấy dạy tôi rằng nghệ thuật không phải là một trò đùa và đức tin là một điều gì đó nghiêm túc; không thể chấp nhận lời cam kết nửa vời, không có niềm tin có điều kiện, không đạo đức giả, cũng không giả dối”.

■ Ông mất bao lâu để làm ra một cửa kính màu?

«Một khung cửa sổ được sơn hoàn toàn theo các quy tắc kỹ thuật truyền thống của tranh ghép kính cần một thời gian rất dài. Đó là một công việc đòi hỏi sự cẩn thận và tỉ mỉ, không thể làm nhanh. Chính vì vậy rất khó đạt tới theo logic của thương mại. Mặt khác, người nghệ sĩ tự do lựa chọn phục vụ Giáo hội thì chỉ là trung gian để thể hiện và truyền đạt một cái gì đó bên ngoài họ, cao quý hơn, nghĩa là ít tìm kiếm hư danh hoặc lợi nhuận hơn».

■ Những cửa sổ của ông thậm chí cao đến 15 mét. Đây là những thách thức?

“Nghệ thuật bắt hủ cần được làm trên một diện tích rộng, tâm trí bạn cần có khả năng bề bầy không gian và tổ chức lại nó mà không để lạc lối hoặc bị nhấn chìm. Nó giống như khi bạn phải đối diện với một tờ giấy trắng lớn. Ngoài ra, dự án còn phải được lồng vào một bối cảnh có trước với một kích thước bắt buộc, có nhiều khía cạnh để xem xét mà thoát nhìn có vẻ rất nghiêm ngặt hoặc giới hạn sự tự do của nhà nghệ sĩ, nhưng nó không bao giờ là một trò chơi theo cảm hứng hoặc may rủi”.

■ Nguồn cảm hứng của ông là gì?

Không thể tạo ra các cửa sổ kính màu mà không viếng thăm các nhà thờ chính tòa theo kiến trúc Gothic tuyệt vời của Châu Âu. Đến thăm nhà thờ Thánh Chartres ở Pháp là một kinh nghiệm mà tôi cảm nhận được cách chính xác nghệ thuật thánh muốn phản ánh điều gì. Đó không chỉ là chủ đề, không chỉ là tác phẩm nghệ thuật, mà còn là niềm tin được thể hiện ngang qua những hình ảnh. Chính vẻ đẹp được thể hiện trong sự hài hòa của các hình khối và màu sắc đã tạo nên một tác phẩm nghệ thuật “thánh”, chỉ khi đó mọi thứ mới được phác họa cách tuyệt vời và bạn mới cảm thấy đắm chìm trong bình an và niềm vui của đức tin. Để thực hiện những tác phẩm này, nghiên cứu là điều cần thiết. Các bậc thầy thời Trung cổ đã để lại cho chúng ta những bài học quý giá và những bậc thầy về nghệ thuật của Ý cho đến hậu thế kỷ XIX, là một bài học tuyệt vời về sự tài giỏi trong hội họa”.

■ Tác phẩm của ông không nhằm tự giới thiệu. Rất hiếm khi thấy được chữ ký của ông trên các tác phẩm. Nghệ thuật là một sự phục vụ?

“Nghệ thuật thánh trong lịch sử đã phục vụ Giáo hội với mục đích truyền tải thông điệp Kitô giáo. Sự thể hiện tính cách của cá nhân người nghệ sĩ không phải là vấn đề chính. Vai trò của họ được coi là cao quý khi những thỏa mãn cá nhân được xếp vào hàng thứ yếu. Tuy nhiên, điều này không bao giờ phủ nhận sự xuất hiện trong lịch sử của các nghệ sĩ vĩ đại, họ được nhớ đến (ngay cả khi họ không ký nhận trên các tác phẩm) vì tài năng vĩ đại của họ có khả năng chuyển tải chiều sâu của thông điệp nhờ vào tính phổ quát trong nghệ thuật. Sự thật là đối với các tác phẩm của tôi, chữ ký thường khó đọc, thậm chí khi một cửa sổ kính màu được đặt tại một vị trí trong nhà thờ, ngay cả tôi cũng khó nhận ra đó là tác phẩm của mình. Có một sự tách rời đáng ngạc nhiên đã làm cho tác phẩm đó, là thành quả sức lao động của tôi, sự sáng tạo của tôi, mất đi ý nghĩa cá nhân, để trở thành tác phẩm của cả cộng đoàn đón nhận nó”.

■ Ánh sáng là một yếu tố cơ bản trong nghệ thuật của ông. Nó có giá trị gì?

“Các cửa sổ kính màu không tồn tại trừ khi chúng có ánh sáng xuyên qua. Nguồn gốc của tất cả các nghệ thuật tôn giáo đều có linh hồn là ánh sáng. Đan Viện Phụ Suger, Cha đẻ của Kiến trúc Gò-tíc, đã trang trí Đan Viện Thánh Denis, gần Paris bằng những cửa sổ rạng rỡ nhất với mục đích để chiếu sáng tâm trí của con người bởi vì ngang qua các tác phẩm này con người có thể hiểu được ánh sáng của Thiên Chúa”. Ánh sáng chiếu qua các cửa sổ có giá trị nội tại và siêu việt. Nhiệm vụ của người nghệ sĩ làm những chiếc cửa kính màu là học bài học của các bậc thầy trong quá khứ để hướng bản thân đến sự biểu lộ tối đa của ánh sáng, cuối cùng để tạo ra hiệu ứng hấp dẫn để thẩm thấu vào lòng các tín hữu và làm cho họ cảm thấy được bao bọc và chào đón ở những nơi linh thánh và trong cầu nguyện”.

■ Nghệ thuật thánh được mời gọi để nói với thế giới đương đại điều gì?

“Không phải là nghệ thuật thánh đang tạo ra

những tranh cãi, nhưng đúng hơn khái niệm về sự linh thánh đang mờ nhạt dần và tiến trình suy giảm này được cảm nhận là càng gia tăng hầu hết ở mọi nơi. Sự linh thánh dường như là một trở ngại cho việc giao tiếp hàng ngày. Những giao tiếp này có xu hướng dễ dãi, tầm thường hóa vì lợi ích của sự hiểu biết và tham gia lớn hơn. Tuy nhiên, dường như điều này đã chưa xảy ra. Tác phẩm nghệ thuật thánh có nhiệm vụ tối cao là đưa những trái tim trở lại với những nẻo đường của vẻ đẹp, lấp đầy đôi mắt của người nhìn nó bằng cách chuyển tải sự thật của thông điệp Tin Mừng. Nó không phải chịu sự lệ thuộc của bất kỳ sự đơn giản hóa hoặc hiện đại hóa nào vốn được

hiểu là làm nghèo nàn đi”.

■ Xét theo bối cảnh quốc tế, các khách hàng của ông có quan tâm đến nghệ thuật thánh?

“Khi ý thức về sự linh thánh kém dần thì sự quan tâm đến nghệ thuật thánh cũng yếu. Ngay cả trong Giáo Hội, chúng ta tìm kiếm hiệu quả và các giải pháp nghệ thuật được cá nhân hóa đến mức dường như không thể hiểu được thông điệp của các tác phẩm. Nếu như có xu hướng này đối với các khách hàng đã từng đặt hàng, thì ngược lại cũng có một sự quan tâm năng động đến các tác phẩm nghệ thuật thánh đến từ các cộng đoàn Giáo Hội. Có một sự gia tăng ước muốn nhận biết chính mình bằng một thứ ngôn ngữ dễ hiểu và phổ biến”.

■ Làm thế nào để đề xuất cho các thế hệ trẻ tình yêu đối với nghệ thuật thánh?

«Thế giới xã hội dựa trên tốc độ, các nội dung phải ngay lập tức và mọi thứ chỉ mất vài giây xem rồi lướt qua. Chúng ta không thể nghĩ đến việc giải thích các chi tiết cần thiết trong tiến trình sáng tạo, cũng như không thể giải thích bằng lời về ý nghĩa của một tác phẩm nghệ thuật. Nếu ngôn ngữ xã hội là hình ảnh thì cần phải duy trì ở mức độ này, những hình ảnh được đề xuất phải hiệu quả đến mức thu hút sự quan tâm của một khách hàng bị phân tâm bởi hàng ngàn lời chào mời khiến họ dừng lại để tò mò. Đây là tia sáng... ước muốn tiến sâu hơn thì ở kia, nó chỉ cần được thấp sáng”.

■ Tại sao phải nói về cái đẹp với thế giới đương đại?

«Bởi vì sự biến mất nẻo đường hướng về cái đẹp là sự xuống dốc của chúng ta, không chạy theo cái đẹp nghĩa là gia tăng trạng thái u mê, trong đó chúng ta có nguy cơ đảo ngược các phạm trù xấu - đẹp, sự thật - giả dối, mất phương hướng hoặc thậm chí tệ hơn là dừng lại để chiêm ngưỡng chính mình. Nếu quan điểm của chúng ta không mở ra cho cái đẹp, các thách thức của thế giới đương đại tất yếu sẽ vượt qua chúng ta. Chúng ta không thể cho phép mình đánh mất ý nghĩa và hướng đi của chính mình».

Người trẻ, cứu với hành tinh

Gabriella Imperatore, FMA
gimperatore@cgfma.org

“Tình yêu hợp nhất các con không đòi các con chỉ là những quan sát viên chăm chú, nhưng là những người xây dựng tích cực: những người dựng xây các quốc gia hòa giải và hội nhập, mang lại sự sống cho một xã hội đối mới; không đòi các con là những người bảo vệ không gian, nhưng là người sản sinh các cuộc gặp gỡ. Thế giới cần gặp gỡ nhau”

(Đức Thánh Cha Phanxicô).

36

Polifonia

Để xây dựng một tương lai khác đi và tốt hơn, phải khởi đi từ sự phức tạp của bối cảnh hiện tại, chứ việc thay đổi từ phía cá nhân là không đủ. Hoán cải hệ sinh thái mang chiều kích cộng đồng và xã hội, cuốn hút mọi cấp độ quan hệ và những mối ràng buộc giữa nhân loại và môi trường (Laudato si', 219).

Có một “cảm thức mạnh mẽ và lan rộng giữa những người trẻ đối với vấn đề hệ sinh thái và tính bền vững” (Tài liệu Hậu Thượng Hội đồng Giám Mục, 2018). Chúng ta có chăm sóc Tạo vật đủ chưa? Lối sống của chúng ta có nhắm đến sự đơn sơ và bền vững của ngôi nhà chung không?

Người trẻ cảm thấy cần phải thúc giục xã hội dân sự bảo vệ môi trường. Hạn từ môi trường kết nối với thay đổi. Đúng thế, thay đổi thói quen, lối sống để tạo nên cách thế sống mới của thế giới.

Cần khởi đi từ việc chú tâm tới điều nhỏ bé, cải thiện và sửa chữa một số hành vi sai lệch, vì sự thay đổi chỉ có thể bắt đầu từ con người. Chăm sóc Tạo vật không dành cho người từ xa đến, nó nằm trong tay mỗi người, trong những cử chỉ hằng ngày, trong ước muốn tạo ra một thế giới tốt hơn, vì tương lai của hành tinh thuộc về con người.

Họ sẽ cứu Trái đất

Chúng ta có thể làm gì để lưu lại dấu ấn và đóng góp cho một thế giới xanh tươi? Đó là cách mà 6 người bạn còn rất trẻ nhưng thật mạnh mẽ, ý chí, kiên quyết và khôn ngoan, đã gióng lên tiếng kêu của người nghèo và của trái đất. Họ nói chuyện với các vị lãnh đạo thế giới, nói lên suy nghĩ của mình cách mạnh mẽ và rõ ràng, họ dùng mạng xã hội để truyền đi công luận và chính trị, Giáo Hội và

thế giới, để hành động và c h ả m sóc hành tinh này.

T h e o

thống kê trên thế giới, trẻ em và giới trẻ chiếm 30% dân số. Họ sẽ phải đối mặt với những tác động của biến đổi khí hậu trong tương lai. Họ là những người sẽ thay đổi các quy tắc để tạo ra các quy tắc mới: bền vững, trách nhiệm và ý thức hơn.

Greta Thunberg, 15 tuổi, can đảm đấu tranh chống lại sự thờ ơ của những nhà cầm quyền để cứu hành tinh khỏi sự nóng lên toàn cầu. Với sự can đảm và kiên quyết, Greta đã khiến cho tiếng nói của mình hợp với nhiều bạn trẻ khác

“Thách đố môi trường mà chúng ta đang sống và gốc rễ của con người, nó liên quan đến chúng ta và chạm tới tất cả mọi người”

(ĐTC Phanxicô)

trên thế giới để tố cáo sự xuống cấp của trái đất, nạn phá rừng và ô nhiễm không khí. Tại diễn đàn Kinh tế thế giới - Davos (Thụy Sĩ), từ ngày 22 đến 25/01/2020, em đã nói: “Người lớn tiếp tục nói ‘chúng ta phải hy vọng vào giới trẻ’. Nhưng tôi không muốn niềm hy vọng của quý vị, tôi muốn quý vị cảm thấy nỗi sợ mà tôi cảm thấy mỗi ngày. Tôi muốn quý vị can thiệp vào, như thể quý vị đang ở giữa một cuộc khủng hoảng, như thể nhà của quý vị đang cháy. Bởi vì nó là như vậy đấy, ngôi nhà của chúng ta đang bị cháy”.

“Nếu chúng ta trồng những cây này, chắc chắn chúng ta cũng không giải quyết được khủng hoảng khí hậu, nhưng chúng ta có thể góp phần giảm bớt một lượng lớn khí thải gây ô nhiễm do con người tạo ra”.

Felix Finkbeiner, 9 tuổi, được truyền cảm hứng từ **Wangari Muta Maathi**, người đoạt giải Nobel Hòa bình, người đã thành lập một dự án phục hồi rừng toàn cầu – 30 triệu cây trên 30 quốc gia – và thành lập **Hiệp hội Plant for Planet** (<https://www.plant-for-the-planet.org>), để bảo vệ và tăng cường rừng cho trái đất. Giờ đây, sau khi tốt nghiệp ngành Quan hệ quốc tế tại London, Felix tiếp tục việc học tại Thụy Sĩ và khởi động chiến dịch **3 triệu cây xanh** với mục tiêu trong vòng 30 năm tới phục hồi lại rừng cho hành tinh.

“Mọi hình thái của cuộc sống được kết nối với nhau. Tất cả chúng ta kín mức sự sống từ cùng một vùng đất và giải khát từ cùng những nguồn nước. Nhìn thế giới sụp đổ trước khi tôi bị thúc đẩy lao mình về trước. Điều mà nhiều người không hiểu hoặc đơn giản lơ đi, đó là biến đổi khí hậu không còn là vấn đề của ngày mai, nó không chỉ làm vỡ các tảng băng hay chỉ làm gia tăng mực nước biển. Đây là vấn đề làm tổn hại chúng ta ngay bây giờ, ngay tại đây và ngày càng tồi tệ hơn. Nhiều người trẻ đang ở tuyến đầu trên khắp thế giới vì họ xem biến đổi khí hậu là vấn đề nhân quyền. Chúng ta phải hiểu rằng đây không chỉ là chuyện hành tinh hay môi

37

trường, nhưng giờ đây góp phần vào sự tồn tại của thế hệ chúng tôi”.

Xiuhtezcatl Martinez, 15 tuổi, đã phát biểu trong Hội nghị thượng đỉnh Liên hợp quốc Rio + 20 ở Rio de Janeiro, và tại Hội đồng bảo an Liên hợp quốc ở New York và cậu trở thành

một nhà hoạt động cho biến đổi khí hậu. Hiện em đứng đầu nhóm bạn trẻ Earth Guardians, (<https://www.earth-guardians.org>) một tổ chức bảo vệ thế giới. **Nadia Sparkes**, học sinh người

Anh 13 tuổi. Hằng ngày, em dậy sớm hơn một tiếng, thu gom rác trên đoạn đường từ nhà đến trường với chiếc xe đạp và một cái giỏ nhỏ. Cử chỉ này có vẻ bé nhỏ, nhưng hành động của em cho thấy giá trị và biểu tỏ sự nhạy cảm hiểm có với môi trường của một cô bé ở độ tuổi em. Vài kẻ bắt nạt tức thì trêu chọc Nadia vì bộ sưu tập nhựa của em, đặt cho em biệt danh “Trash Girl - cô gái rác”. Tuy thế, sự trêu chọc cũng không thể nào ngăn cản em, ngược lại, nó càng khiến em mạnh mẽ và ý thức hơn. Em đã thu thập hơn 1.100 lít rác, đủ để lấp đầy 40 thùng rác nhà bếp, trở thành Đại sứ WWF và có khả năng tạo ra mạng lưới các nhà môi trường trẻ tuổi, những người noi theo gương của em.

Jaden Anthony, cậu bé người Mỹ 11 tuổi, đã phát minh ra truyện tranh Kid Brooklyn để kể cho trẻ em (và người lớn) về các vấn đề môi trường và xã hội đang thách thức thế giới ngày

nay. “Tôi đã sáng tạo loạt truyện tranh này nhằm thức tỉnh trẻ em và người lớn trước những vấn đề nguy hiểm như biến đổi khí hậu và sự nóng lên toàn cầu.”

“Kính thưa quý vị, các bài phát biểu và các cuộc hội nghị sẽ không giải quyết được vấn đề, nhưng thực hiện bài phát biểu sẽ hiệu quả hơn.”

Timoci Naulusala, 12 tuổi, đã nói về một “ngôi làng toàn cầu” tại COP23 ở Bonn (Đức), để cảnh tỉnh mọi người trước tác động của biến đổi khí hậu và giải thích rằng “trò chơi chờ đợi và tội lỗi” đã kết thúc.

“Giới trẻ các con đã hiểu rằng “tôi có thể” phải trở thành “chúng ta có thể cùng nhau”. Cùng nhau thì tốt hơn và mang lại hiệu quả!” (ĐTC Phanxicô nói với các tham dự viên của “Hội nghị Thượng đỉnh trẻ em toàn cầu”, Đại hội quốc tế về trẻ em của dự án “Yo Puedo”, nghĩa là “Tôi có thể” – tại Hội trường Phaolo VI, Vatican, ngày 30/9/2019).

Hỡi những người trẻ mạnh mẽ, hành tinh này trong tay các bạn! Tất cả điều này thực sự đang diễn ra và trong một vài năm nhất định, chúng ta có thể hài lòng mà nói cách tự hào rằng “Chúng ta cũng đã từng ở đó!”.

Du hành = trao tặng sự sống

Veronica Petrocchi

veronica.petrocchi91@gmail.com

Hành trình đến Sierra Leone. Người dân ở đây sống nhờ nông nghiệp, các bệnh nhân hầu hết là nông dân sống trong các ngôi làng cách xa bệnh viện do các tổ chức phi chính phủ quản lý hàng trăm kilomet. Tình hình ở đất nước này rất bi kịch: cứ 4 đứa trẻ thì có 1 trẻ không sống quá 5 tuổi. Những điểm chăm sóc sản phụ trong trường hợp khẩn cấp hiếm khi có sẵn, 1/8 những người nữ có khả năng tử vong tại thời điểm sinh nở, trong khi đó trẻ sơ sinh hầu hết chết vì các bệnh có thể phòng ngừa nếu được tiêm vắc-xin.

Họ đã cùng nhau khởi hành đến Sierra Leone để trợ giúp. Luca và Serena, Luca là kiến trúc sư tự do và Serena là bác sĩ sản khoa. Cả hai đều đến từ Emilia. Họ là một cặp vợ chồng trẻ đã quyết định dấn thân vào cuộc phiêu lưu này cùng với hiệp hội “**Các bác sĩ của Châu Phi CUAMM**”.

Tôi đã phỏng vấn họ trước khi khởi hành vì nghĩ rằng chuyến đi này sẽ thay đổi cuộc sống

của họ. Luca và Serena cho biết họ chắc chắn sẽ đến sống ở Bo, thành phố hiện có tỷ lệ bà mẹ tử vong cao nhất trên thế giới, mặc dù Sierra Leone là thành phố lớn thứ hai, sau Freetown, thủ đô hành chính của các tỉnh phía Nam và từ năm 1930 đến 1961, là năm Sierra Leone dành được độc lập – thành phố này đã trở thành thủ đô của vùng đất được bảo vệ.

Serena sẽ làm việc trong bệnh viện địa phương, lớn thứ hai ở Sierra Leone và Luca sẽ là một tình nguyện viên trách nhiệm về logistic. Họ đã thống nhất sẽ làm việc tại đây trong vòng 9 năm và tin chắc rằng cuộc phiêu lưu này sẽ kiện cường mối quan hệ giữa họ.

gồm việc bảo trì khu vực bệnh viện hoặc nhà ở của những người nước ngoài, thậm chí đó có thể chỉ là một không gian nhỏ cho một phòng hộ sinh hoặc một nền đất cho một phòng khám ngoại trú. Tóm lại, về cơ bản đó là công việc của tôi. “

Điều gì dẫn bạn đến sự lựa chọn này?

“Tôi tin rằng mọi lựa chọn phải phù hợp với những gì bạn có. Chúng tôi yêu thích du lịch, muốn biết những điều mới mẻ và làm quen với những bối cảnh mang tính thách thức, qua đó làm cho

bản thân trở nên hữu ích và tự mình chứng kiến những gì đang xảy ra ở những nơi mà chúng tôi chỉ nghe kể lại. Một chuyến đi như thế hợp với tính cách của chúng tôi. Hãy làm điều đó tại đây nơi chúng tôi sống hoặc xuyên qua lục địa và đó là một quyết định chỉ mang tính cá nhân “ (Serena).

Các bạn không nghĩ rằng đó là một lựa chọn can đảm sao?

“ Tất nhiên, thậm chí khác thường, nhưng cơ bản là nó “vừa sức”. Tôi không nghĩ điều đó ít nhiều quan trọng hay can đảm gì” (Serena).

« Vừa đáp ứng nhu cầu xã hội và nó phù hợp với khuynh hướng của chúng tôi. Mỗi người có thể đáp ứng theo cách thức riêng và đây là cách của chúng tôi. Chắc chắn đó là một hoàn cảnh khác có lẽ sẽ khó khăn hơn so với hiện nay và cũng có chiều kích cá nhân trong quyết định của chúng tôi.” (Luca).

Các bạn có cảm thấy mình là người hùng?

« Điều này hoàn toàn khởi đi từ lòng đạo đức nhờ đó mà mọi việc được khởi sự. Thực tế là chúng tôi ở với họ và cảm thấy chúng tôi thuộc về nơi đây ».

Câu chuyện về Luca và Serena là một trong nhiều câu chuyện của những người trẻ đã chọn cách phục vụ tha nhân với sự nhân bản và tính chuyên nghiệp.

Marina, một nữ hộ sinh trẻ thiện nguyện ở Châu Phi đã giải thích: “Ở Sierra Leone, tôi đã sống một trải nghiệm khó quên, Sierra đứng đầu danh sách các quốc gia, trên toàn thế giới,

về tỷ lệ tử vong ở bà mẹ và trẻ sơ sinh. Tôi đã đến đó ngang qua một hiệp hội và có một trải nghiệm rất mạnh mẽ. Tôi giúp hộ sinh và tiến hành phẫu thuật sau chẩn đoán ».

Marina đã ghi nhận lại những khoảnh khắc đó trong những cuốn sổ khác nhau, mà cô giữ chúng rất kĩ.

Thói quen ghi chép lại các ca đỡ là thói quen có “từ thời đi học của các nữ hộ sinh”; Sau đó, khi bắt đầu làm việc, tôi

tiếp tục thu tập bộ sưu tập dữ liệu này, bởi vì tôi cảm thấy muốn viết về những sinh vật mà tôi đã chạm vào và cảm nhận đầu tiên, một trải nghiệm cảm xúc rất mãnh liệt. Đôi khi tôi cũng thêm vào những chi tiết, tình huống bất ngờ, đẹp hoặc kịch tính và những cuốn sổ này ngày càng phong phú những thông tin. Thỉnh thoảng tôi đọc lại những ghi chú của mình, tràn đầy sức sống, những kỷ ức không thể xóa nhòa. Ngày nay, nhiều bà mẹ hỏi tôi con số khi sinh của họ là bao nhiêu. Đó là một điều gì đó lấp đầy trái tim tôi với niềm vui ».

Thật không may, không phải tất cả các cuộc sinh nở đều đơn giản; không phải tất cả các trẻ sơ sinh và các bà mẹ đều có khả năng giống nhau. Tỷ lệ tử vong ở bà mẹ và trẻ sơ sinh của Sierra Leone là điều tệ hại nhất trên thế giới do hệ thống y tế có đặc điểm : cơ sở hạ tầng đổ nát, thiếu nhân viên y tế, việc tiếp cận với y tế kém của những người dân là những nguyên nhân chính của tình trạng này.

Sức khỏe là một quyền lợi, đấu tranh để quyền ấy được tôn trọng là một nghĩa vụ.

Do đó, sự hiện diện của các tổ chức nhân đạo là điều cần thiết nhằm cứu sống các bà mẹ và trẻ em. Tầm gương của các tình nguyện viên như Serena, Luca và Marina - các bác sĩ, y tá, nhà báo, kiến trúc sư, doanh nhân – đang hy

sinh cho người dân tại đây làm chứng rằng vẫn tồn tại một xã hội khác thay cho những xã hội bạo lực và ích kỷ. Chúng ta cần phải biết đến và hỗ trợ cho những

kinh nghiệm này được tiếp tục. Serena, Luca và Marina chỉ là một giọt nước trong “đại dương lòng tốt” của hàng ngàn người đang nỗ lực thay đổi số phận của những người không có tiếng nói và phương tiện để thay đổi. Họ đã dành những kĩ năng và chuyên môn nghề nghiệp để phục vụ cho những nhu cầu cần thiết nhất và cho những gì “bị loại bỏ”. Họ nhận ra rằng bằng cách trao ban chính mình cho người khác, người ta khám phá ra bản chất của con người, vì sao ta tồn tại: Yêu thương là trao ban chính mình

Hiệp hội các bác sĩ của Phi Châu CUAMMM có mặt tại 8 quốc gia ở châu Phi cận Sahara nhằm thúc đẩy và bảo vệ sức khỏe của người dân châu Phi, thực hiện các dự án chăm sóc sức khỏe dài hạn nhằm hòa nhập và phát triển xã hội, can thiệp ngay cả trong các tình huống khẩn cấp để đảm bảo mọi người có thể tiếp cận được với dịch vụ có chất lượng, đặc biệt đối với những người nghèo khổ nhất và bị gạt ra bên lề xã hội.

Serena, bạn cảm thấy thế nào trước khi ra đi?

«Mỗi trải nghiệm thì khác nhau, chắc chắn là có một chút căng thẳng tích cực trước khi khởi hành. Tuy nhiên, cảm xúc thường lẫn lộn, có rất nhiều thách thức phải giải quyết đến từ các tổ chức và việc phải chào tạm biệt những người thân».

Đây có phải là lần đầu tiên các bạn chia sẻ kinh nghiệm này?

«Vâng, giữa hai người thì Serena là một chuyên gia. Tôi chỉ đến Burkina Faso trong một dự án tình nguyện, trong khi cô ấy đã làm việc ở Kenya, Ethiopia và Nam Sudan. Cô ấy lôi kéo tôi vào việc khám phá Châu Phi và tôi thích thú vì điều đó. Chúng tôi muốn cùng nhau tham gia, ra khỏi sự an toàn của mình, làm việc chăm chỉ để tạo nên điều khác biệt cho người khác” (Luca).

Các bạn ở bên nhau vì điều gì hơn?

«Mong muốn làm cùng nhau thì rất mãnh liệt đối với cả hai chúng tôi. Đó là điều kiện cơ bản và không cần chọn lựa nào khác. Thậm chí CUAMMM cũng nhìn thấy điều đó như là một giá trị được thêm vào và họ cam kết lập tức tạo điều kiện tốt nhất cho chúng tôi “(Luca).

Luca, là một kiến trúc sư, bạn đã có ý tưởng nào về công việc sẽ làm ở Sierra Leone chưa?

“Tôi bắt đầu bằng việc hình dung rằng ở đó luôn có nhu cầu, thiếu các nguồn lực. Cụ thể, tôi đã gặp người trách nhiệm khâu này: bao

Khi nghệ thuật lắng nghe Trái đất

Elisa Molinari, FMA
elisamolinari@yahoo.it

Nếu môi trường có thể lên tiếng ... hay có lẽ chúng ta không còn nhận ra giọng nói của nó nữa. Như điều đã xảy ra với chàng thanh niên Procolo khi anh rời khỏi Rừng Già (phim được chuyển thể từ The Secret of the Old Woods - Bí mật của rừng già), nguồn cội thời thơ ấu của nhân loại, nơi có những phần không bị ô nhiễm, cho phép bạn nhìn xa hơn về bề ngoài và mơ về những thế giới mới:

■ Các nghệ sĩ và nhiếp ảnh gia qua các tác phẩm của mình có khả năng “làm cho Trái đất lên tiếng”

42

Thượng hội đồng Giám mục về Amazon, được tổ chức tại Roma từ ngày 6 đến 27 tháng 10 năm 2019, đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bảo vệ vùng Amazon và việc lắng nghe Trái đất - kiệt tác công trình tạo dựng của Thiên Chúa. Từ một địa điểm của gặp gỡ và của sự sống, vùng đất này đã trở thành nơi xung đột và tàn phá, ảnh hưởng đến cuộc sống của tất cả mọi người như Đức Thánh Cha Phanxicô đã nói “mọi thứ đều liên hệ với nhau”.

“Sự hài hòa của vũ trụ và của sự sống được xem là một tổng thể ôm chầm lấy mọi hiện hữu, nó là nền tảng của truyền thống văn hóa được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác ngang qua việc lắng nghe sự khôn ngoan của các vị tiền bối, bảo tồn cách sống động bản sắc tâm linh và văn hóa. Sự khôn ngoan này truyền cảm hứng cho sự chăm sóc và tôn trọng công trình tạo dựng, với sự nhận thức rõ ràng về các giới hạn, nhằm ngăn cấm việc lạm dụng nó” (Thượng Hội đồng giám mục ngoại thường về Vùng Amazon, Tài liệu làm việc, số 26).

Nghệ thuật, hay đúng hơn là các nghệ sĩ, ngang qua một tác phẩm, một buổi trình diễn hay một sự dàn dựng, hoặc chụp một tấm hình để chuyển tải một thông điệp, bằng cách này họ có khả năng làm cho môi trường lên tiếng nói và thuật lại những gì nó đang sống.

■ Khám phá những điều kỳ diệu của thiên nhiên

Có một loại hình nghệ thuật liên quan trực tiếp đến môi trường, đó là Land Art, ra đời vào khoảng cuối những năm 1960, như một ý tưởng

“Ngày mai bạn sẽ mạnh mẽ hơn, ngày mai một cuộc sống mới sẽ bắt đầu, nhưng bạn sẽ không còn hiểu được nhiều điều: bạn sẽ không hiểu chúng nữa khi chúng nói, bạn sẽ không hiểu được cây cối, chim trời, các dòng sông và cả gió nữa. Ngay cả khi nếu tôi ở lại, bạn không thể ở lại trong những gì tôi nói, hãy nghe nhiều hơn nói. Vâng, bạn sẽ nghe thấy giọng nói của tôi, nhưng nó giống như tiếng xào xạc vô nghĩa, thậm chí bạn sẽ cười vì những điều này”
(Dino Buzzati, Bí mật của rừng già).

hành động trong một bối cảnh theo chiều ngang. Thật vậy, nó được xếp vào trào lưu nghệ thuật vị niệm (conceptual art), loại hình nghệ thuật này nhìn tác phẩm và giải thích với một khái niệm trí tuệ nhằm chất vấn những gì chỉ thuộc về bản chất của nghệ thuật. Thường khi nghe về Land Art chúng ta nghĩ ngay đến nghệ sĩ người Bungari Christo Javachev cùng với vợ là Jeanne-Claude Denat de Guillebon rất nổi tiếng nhờ “đóng gói”, nghĩa là bằng cách phủ lên những tấm vải trắng hoặc vải màu khổng lồ thu được từ vật liệu tái chế - và từ vật liệu này lại tiếp tục tái chế các đồ vật, phong cảnh hoặc những công trình kỷ niệm nhằm ẩn chúng khỏi tầm nhìn.

Khi chúng tôi có một gói, việc đầu tiên chúng tôi làm là gỡ vỏ bọc bên ngoài, để khám phá điều ẩn chứa bên trong và chiêm ngưỡng nó. Chính vì điều này, giấu ánh nhìn bằng một tấm vải mỏng nghĩa là lôi cuốn sự chú ý về tầm quan trọng của những gì bên trong, nhấn mạnh đến những giá trị mà chúng ta có thể mất nếu không có ở đó.

Các tác phẩm của nghệ sĩ không tồn tại lâu dài,

nhưng là những màn trình diễn đòi hỏi một sự nghiên cứu và làm việc lâu dài của nghệ thủ công do bởi tính đồ sộ và những khó khăn trong việc thực hiện chúng, sau đó chúng biến đi như khi chúng đến, để lại những không gian và cấu trúc nguyên vẹn. Dấu hiệu để lại trong mắt của những người chứng kiến chúng - từ khởi đầu cho đến khi kết thúc quá trình - và để lại cho hậu thế trong các tài liệu ảnh hoặc trong các cảnh quay video những hành động nghệ thuật. Bằng cách thức này, người nghệ sĩ khiến cho môi trường lên tiếng qua những gì anh ta thể hiện.

Trong số những công trình của Christo, đáng ghi nhớ là đài kỷ niệm Reichstag của Berlin (1995), và ý nghĩa hơn nữa với những tác động trực quan của chúng phải kể đến các tác phẩm trên địa hạt: trên dây đá của Little Bay ở Sidney (Wrapping Cost, 1969), giữa các dãy núi Rocky ở Colorado (Valley Curtain, 1972), cho đến công trình cuối cùng - The Floating Piers, được thực hiện tại Ý trên hồ Iseo, trong vòng 16 ngày, nghệ sĩ Christo đã nối kết ngôi làng nhỏ Sulzano với các đảo của Montisola và San Paolo, cho

43

phép du khách “đi trên mặt nước”, trong mối tương quan đặc quyền với thiên nhiên (<https://christojeanneclaude.net/>).

■ *Hãy để lại một dấu ấn tích cực*

Trở lại tiếp xúc với trái đất, trở lại sự hòa hợp với môi trường xung quanh, đặt ánh nhìn của ta về mọi sự đúng chỗ của nó: đó là ý tưởng ẩn sau các tác phẩm của **Saype**, bút danh viết tắt của say-peace - tiếng nói hòa bình, nhờ nó mà **Guillaume Legros** trở nên nổi tiếng – anh là nghệ sĩ trẻ người Pháp gốc Thụy Sĩ, anh đã phủ mới lại những đồng cỏ rộng lớn bằng chân dung của những người chăn cừu và trẻ em làm bằng chất liệu hoàn toàn có thể phân hủy sinh học. Anh sinh ra như một nghệ sĩ đường phố, từ năm 2013 anh quyết định chuyển từ đường phố sang mặt đất “from street to land” - và dùng thiên nhiên như một sự trợ giúp cho các tác phẩm ngoài trời của mình. Dụng cụ làm việc của anh là một khẩu súng phun sơn dầu hạt lạnh, nước, bột, thuốc nhuộm tự nhiên và một máy bay không người lái để anh theo dõi tỷ lệ từ trên cao.

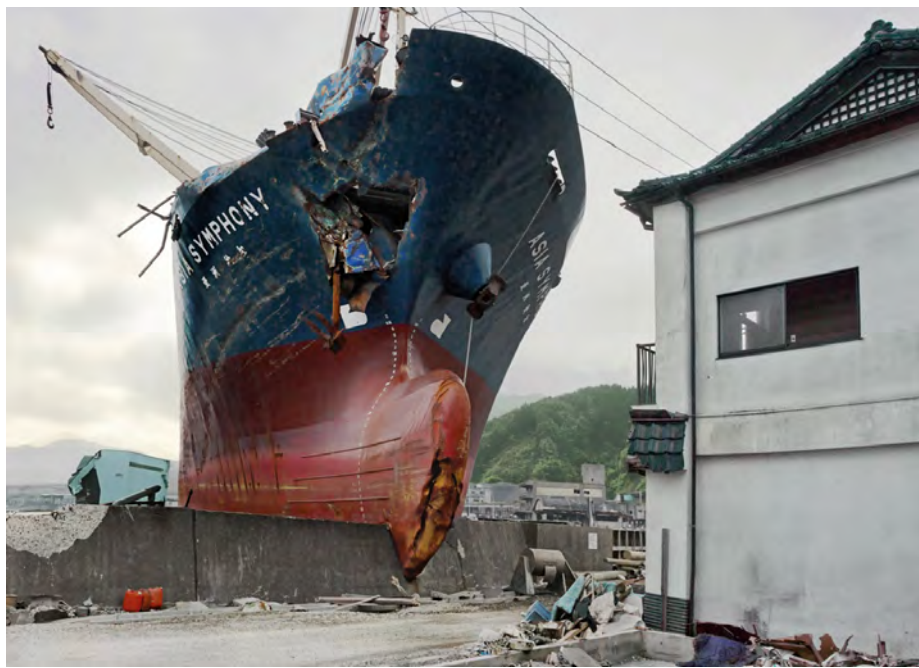
Tác phẩm lớn nhất và có sức ảnh hưởng đối với công chúng chắc chắn đó là **Beyond Walls**, được thực hiện vào tháng 6 năm 2019, bằng việc phủ kín những bồn hoa khổng lồ của cánh đồng Marte dưới chân tháp Eiffel bằng một bức tranh nghệ thuật graffiti (tranh vẽ trên tường bằng cách phun sơn) “có thể đi bộ qua được” dài 600 mét với 25 biểu tượng cánh tay nắm lấy nhau, để nhắc nhở đến vấn đề biên giới và những người tị nạn. Một biểu tượng của tình liên đới, tại thời điểm mà con người ngày càng chỉ biết nghĩ đến bản thân mình. Saype nói rằng: “điều làm tôi hứng thú với Land Art đó là tính vô thường của nó”, “Tôi cảm tưởng rằng ảnh hưởng và dấu ấn mà tôi để lại, có lẽ còn mạnh hơn cả một tác phẩm

mang tính lâu dài. Tôi muốn tạo nên động lực về những gì là đúng đắn đối với tôi trong thế giới này và tôi muốn để lại những dấu vết tích cực và lạc quan khi sống cùng nhau» (www.saype-artiste.com).

Nếu “các sa mạc bên ngoài đang tăng lên trên thế giới là vì các sa mạc nội tâm đã trở nên quá rộng lớn”. Vì điều này mà khủng hoảng sinh thái trở thành lời mời gọi hoán cải nội tâm sâu sắc (ĐTC Phanxicô – Thông điệp ‘Laudatosi’, số 217).

■ *Chụp tiếng gào thét của trái đất*

Nhiếp ảnh gia người Pháp Philippe Chancel đã soạn thảo một bộ ảnh tư liệu theo hướng nghệ thuật. Trong dự án DATAZONE kết quả của một công trình nghiên cứu lớn, ông trình bày về sự suy thoái của môi trường và tính nhân văn mà chúng ta đang phải đối diện. Trong hơn 15

năm, ông đã khám phá và ghi nhận một số khu vực trên hành tinh mà theo như ông xác định là ở tình trạng báo động đặc biệt: Nhật Bản sau thảm họa môi trường ở Fukushima, sự đa dạng sinh học của vùng châu thổ sông Niger bị tổn hại nghiêm trọng do bởi các công ty đa quốc gia về dầu mỏ, Nam Phi bị làm nghèo do các công ty khai thác mỏ, Haiti sau trận động đất năm 2010, mà còn cả Bắc Triều Tiên, Hoa Kỳ, Trung Quốc, Châu Phi và Châu Âu. Những bức ảnh thật của

ông được xem xét cẩn thận và tỉ mỉ đến từng chi tiết, đi vào vào thực chất của cuộc khủng hoảng sinh thái và xã hội, làm đánh động tâm hồn người xem (www.philippechattery.com).

■ *Hợp nhất để tổ giác*

Liu Bolin là nghệ sĩ người Trung Quốc rất nổi tiếng với những màn trình diễn nhiếp ảnh, trong đó với kỹ thuật body painting (vẽ trên cơ thể), ông phối hợp hoàn hảo cơ thể của mình trong môi trường được bố trí nơi mà cơ thể và môi trường hoàn toàn mất hút vào nhau, nhưng cũng bằng cách này mà màn kịch được miêu tả. Bằng cách thức này, ông tố cáo sự đánh mất căn tính của con người ngày nay, đắm chìm trong một xã hội duy vật chất và công nghệ, như chính nghệ sĩ đã giải thích: “Đó là một hành động của sự tổ giác. Sự phát triển của con người ngày nay là gì và nó sẽ đi về đâu? Con người đang biến mất trong môi trường của mình. Công nghệ đã mang lại sự phát triển vật chất, nhưng để giữ lại nhân tính của mình con người cần phải làm gì? Tôi không muốn lạc mất chính mình trong mê cung này, bởi vậy tôi chọn hình thức tự vệ này. Tôi sống cho nghệ thuật vì những cam kết dân sự” (<https://liubolinstudio.com/>).

Chúng nhân hy vọng

Một trong những tác phẩm nổi tiếng nhất của Liu Bolin đó là *Migrants*, một dự án được thực hiện vào năm 2015 với sự cộng tác của cộng đoàn Thánh Egidio và khoảng hai mươi người di dân từ Trung tâm tiếp nhận người tị nạn (C.A.R.A = Centro di Accoglienza per Richiedenti Asilo) của Mineo, ở Sicilia (Ý). Cùng với nhà nghệ sĩ, họ như trở nên một với chiếc thuyền đầu tiên đã chở người di cư từ Châu Phi bỏ neo tại cảng Catania vào năm 2013, cho đến khi họ trở nên vô hình trước mắt những chứng nhân câm lặng của hiện tượng này. Trong một bức ảnh khác, *Memory Day*, cũng chính những vị khách của C.A.R.A. nằm dài trên bờ biển tạo thành một khối cát màu: “Là những người di cư nằm trên cát đối với ai đó họ có thể trông giống như những xác chết, nhưng ý định của tôi là mô tả điểm tới và khởi đầu tương lai của họ”. Tương lai là từ ngữ được vẽ bằng chữ lớn với màu trắng trên những cơ thể nằm sát nhau trong một màn trình diễn khác thể hiện rõ khao khát mãnh liệt niềm hy vọng vốn có trong trái tim của bất kỳ con người nào” (https://www.youtube.com/watch?v=V_N2MnNGpLI&feature=emb_logo).

Tái khám phá hồng ân là những cộng đoàn sản sinh sự sống

Eliane Petri, FMA
petrifma@gmail.com

Tài liệu chuẩn bị cho Tổng Tu Nghị XXIV kêu gọi chúng ta trở thành những cộng đoàn sản sinh sự sống giữa lòng thế giới đương đại với mục tiêu “Đánh thức sự tươi mát nguyên thủy về sự phong nhiêu ơn gọi trong Hội Dòng”. Vậy sự phong nhiêu nghĩa là gì? Chúng ta đạt tới điều đó bằng cách nào? Việc sản sinh sự sống không giới hạn vào một hành động sinh học nhưng trên hết ngụ ý chăm sóc và giúp con người trưởng thành. Sản sinh sự sống còn có nghĩa là đồng hành cùng những người trẻ “đạt đến tâm viên mãn trong Đức Ki-tô” (Ep 4,13) và dâng hiến chính bản thân để đoàn sủng có thể tiếp tục sống và đáp ứng được những thách đố của ngày hôm nay.

46

Mỗi người được kêu gọi để sản sinh sự sống, trở nên người mẹ hoặc người cha trong tinh thần. Theo lý thuyết của Erick Erikson, có hai khuynh hướng trái ngược cùng tồn tại ở người trưởng thành: một lực đẩy hướng về sự ‘trì trệ’ và một kích thích hướng đến ‘khả năng sản sinh / sự phong nhiêu’ (x. Erick ERIKSON, Vòng quay của cuộc sống. Sự liên tục và thay đổi, Rome, Armando 1999, 48-49; 76; 127-136). Sự trì trệ dẫn đến vô sinh và hậu quả là nỗi buồn; mặt khác, khả năng sinh sản / phong nhiêu, trái lại dẫn đến việc tự hiến, sự chăm sóc người khác và đem đến niềm vui đích thực.

Tham chiếu về sự phong nhiêu đối với các nữ tu Con Đức Mẹ Phù Hộ (FMA) chính là các Đấng sáng lập. Hiến luật khẳng định rằng Don Bosco là Cha và là Đấng sáng lập, Maria Domenica Mazzarello là Mẹ và là Đấng đồng sáng lập (Hiến luật FMA, khoản 2).

Sứ mệnh của Maria Domenica Mazzarello, theo gương Đức Maria thành Nazareth, là sinh ra và giáo dục những FMA đầu tiên và thiết lập một cộng đoàn như cách thức mới cho sứ mệnh: trở nên ‘với’ và ‘cho’ người khác ‘trong’ Đức Ki-tô. Những chứng từ ghi lại rằng Maria Domenica là một người nữ biết cách “trở nên tất cả cho mọi người” (Chứng từ của Giacomo Costamagna, trong Summarium 267), sống tình mẫu tử đặc trưng bởi cương nghị và bác ái, một tình mẫu tử có sức sản sinh sự sống. Những đặc điểm mang tính ngôn sứ trong đời sống của Mẹ Mazzarello và cộng đoàn Mornese tiên khởi, ngày nay trở thành gương mẫu cho toàn thể Hội Dòng, những người cảm thấy được kêu gọi tái khám phá món quà của sự phong nhiêu như nguồn mạch đổi mới các cộng đoàn và là ngôn sứ cho thế giới ngày nay.

Đối với tôi, những suy tư của Mauro Magatti, Chiara Giaccardi và Đức Giáo Hoàng Phanxicô về bốn động từ liên quan đến sự phong nhiêu - **mong muốn, sản sinh, chăm sóc, buông bỏ** - có thể là những soi sáng. (x. Magatti Mauro - Giaccardi Chiara, Những người sinh động của cả thế giới hiệp nhất! Biểu hiện của một xã hội tự do, Milan, Feelrinelli 2014; Bài phát biểu của Đức Thánh Cha Phanxicô với các tham dự viên Hội nghị khoáng đại của Hội đồng Giáo hoàng về Văn hóa, 7 tháng 2 năm 2015).

■ Khao khát

Khao khát là lực đẩy của mọi hành động. Con người là một hữu thể của những ước muốn và có khả năng thức tỉnh ‘ước muốn nơi người khác. Không có khát khao và lý tưởng lớn, chúng ta sẽ hài lòng với thực tại và một cuộc sống hời hợt. Là những nhà giáo dục, chúng ta được mời gọi mong muốn những điều tốt đẹp cho những người trẻ và thức tỉnh trong họ khát khao về một cuộc sống dồi dào, như Chúa Giêsu đã làm với người phụ nữ Samari. Sự năng động này mang tính tâm linh sâu sắc. Đánh thức khát vọng là bước đầu tiên để có thể sản sinh sự sống ‘trong’ Chúa Kitô và giúp họ lớn lên và trưởng thành trong tự do và tình yêu.

■ Sinh ra

Việc sản sinh sự sống gợi lại kinh nghiệm của Thánh Phaolô, người tự nhận mình vừa là cha và là mẹ: “*Hỡi anh em, những người con bé nhỏ của tôi, mà tôi phải quặn đau sinh ra một lần nữa cho đến khi Đức Ki-tô được thành hình nơi anh em*” (Gl 4,19). Đây cũng là ơn gọi của các FMA: “*Cộng tác với Chúa Thánh Thần để làm cho Chúa Kitô lớn lên trong trái tim của những người trẻ*” (HL FMA, 7), nghĩa là làm cho họ được sinh ra hoặc tái sinh trong đời sống mới trong Chúa Kitô. Đã có biết bao trẻ n ữ đ ư ợ c sinh ra nhờ Mẹ Mazzarello! Chúng ta có thể kể đến: Corinna Arrigotti, Emma Ferrero, Maria Belletti. Đã có bao ơn gọi FMA xuất phát và được đồng hành từ trường của Mẹ Mazzarello: Emilia Mosca; các chị em Sorbone, Teresa Laurantoni, Angela Vallese, Mẹ Caterina Daghero. Enrichetta Sorbone đã nói về Mẹ Mazzarello rằng “Mẹ là một người nữ có một điều gì đó, tôi

không biết là gì, nhưng có sức lôi cuốn đến sự tốt lành, các bốn phận, sự hy sinh, và đến Chúa Giê-su (Lời chứng của Sr Enrichetta Sorbone, Summarium 79). Nhưng việc sản sinh dẫn chúng ta đến một suy tư khác: sinh ra “sự sống mới” là việc của Thánh Thần. Sinh ra bao gồm đau đớn, chia lìa, phá vỡ. Tất cả điều này gợi lại logic của mẫu nhiệm Phục sinh. Chúa Giêsu nói: “*Khi sinh con, người đàn bà lo buồn vì đến giờ của mình; nhưng sinh con rồi, thì không còn nhớ đến cơn gian nan nữa, bởi được chan chứa niềm vui vì một con người đã sinh ra trong thế gian*” (Ga 16,21). Nỗi đau cần được coi là một phần của tiến trình mang đến sự sống mới. Thời gian được sinh ra là xác định: được sinh ra trước hoặc sau đều ngụ ý việc chấp nhận nguy hiểm để có sự sống mới. Do đó, sản sinh sự sống bao hàm cả sự liều lĩnh. Cần dám chấp nhận rủi ro, tham dự vào và không sợ hãi khi một điều gì đó trong

chúng ta phải chết đi để sinh ra cái mới và tạo ra những cộng đoàn với dung mạo ‘Mornese’.

■ Chăm sóc

Trong quá trình kiến tạo sự sống, chăm sóc chiếm một ý nghĩa quan trọng. Chăm sóc nghĩa là tiếp đón mọi người với những ưu điểm và mỏng dòn của họ, đồng hành cùng họ, uyển chuyển trong tình yêu với những yếu đuối của họ để làm cho họ phát triển, tạo được tình thân và tín nhiệm, tin tưởng họ bằng cách phát huy nguồn lực của họ. Sứ mệnh giáo dục không gì khác hơn là chăm sóc sự sống để chúng phát triển, trưởng thành và mở rộng. Thành ngữ ‘chăm sóc’ (T 10; 12; x.T 19; 28), với ý nghĩa nhân văn và sư phạm, là một trong những đặc nét diễn tả sự sẵn sàng của Mẹ Mazzarello và các FMA cho việc giáo dục toàn diện các trẻ nữ. Biểu hiện này gợi lên một thái độ toàn cầu đòi hỏi sự dẫn thân, tôn trọng, đồng cảm, khôn ngoan

47

và sự hiện diện không mệt mỏi của tình yêu đối với những người được giao nhiệm vụ giáo dục. ‘Chăm sóc’ phải khởi đi từ các cộng đoàn của chúng ta. Để trở thành những cộng đoàn sản sinh sự sống, cần phải vun trồng một số khía cạnh của đời sống tận hiến: đời sống nội tâm, sự phân định và đồng hành, các mối tương quan liên vị, đời sống chung, niềm đam mê giáo dục.

■ Buông bỏ

Một giai đoạn khác trong tiến trình sản sinh sự sống là sự buông bỏ. Điều này thoát nghe có vẻ mâu thuẫn. Nhưng đó thật sự là một bước tiếp nối và là hoa trái của việc sản sinh sự sống. Tình mẫu tử/ phụ tử là kinh nghiệm sản sinh những người con tự do và có trách nhiệm, những người mà đến lượt chúng được mời gọi trưởng thành, chọn lựa và sinh ra những sự sống mới trong Chúa Kitô.

‘Hãy đi’ là lệnh truyền của Chúa Giêsu dành cho các môn đệ của Ngài. Sau khi ở với Chúa Giê-su và sống với Ngài, giờ đây họ được mời gọi ‘đi’ trên những nẻo đường của thế giới để ‘loan báo’ Tin Mừng. Các nhà giáo dục được mời gọi hướng dẫn, đồng hành với những người trẻ, và vào một thời điểm nhất định, dám để cho họ tự đi trên con đường mà Chúa mời gọi họ. Khả năng buông bỏ bắt nguồn từ một mối quan hệ giáo dục dựa trên ‘sự quan tâm’; Điều đó cần có thời gian sự chuẩn bị nhưng không hẳn việc quan tâm nhiều và dành nhiều thời gian sẽ đảm bảo chất lượng. Đây là thời gian để các mối tương quan hình thành nên một ‘sự sống mới’ với khả năng đưa ra những lựa chọn tự do và trách nhiệm.

Nhưng trong tiến trình này, có một yếu tố thú vị liên quan đến toàn thể cộng đoàn giáo dục nếu thực sự muốn ‘sản sinh sự sống’. Đó là buông bỏ những lộ trình quen thuộc, làm theo quán tính, ‘chúng tôi đã luôn làm như thế’, sự náo hoạt; buông bỏ những thứ đảm bảo an toàn nhưng không tạo ra sự sống, buông bỏ những gì ngăn trở chúng ta bước nhanh hơn trên con đường của Chúa. Đó là một lời kêu gọi khẩn cấp cho một điều gì mới mẻ được sinh ra và để thực sự có được một thời điểm của ân sủng - Kairos trong cuộc sống và sứ mệnh của người Salesien. Do đó, buông là thời điểm quan trọng trong quá trình sản sinh sự sống. Tất cả điều này ngụ ý, đặc biệt là đối với những người có ơn gọi giáo dục, hãy để cho mình liên tục được tái sinh bởi Thánh Thần, “được tái sinh bởi ơn trên” (x.Ga 3,7) và sống trong năng động lực của ân sủng. Thánh Phê-rô khẳng định với chúng ta: “Anh em đã được tái sinh, không phải do hạt giống mục nát, mà do hạt giống bất diệt, nhờ Lời Thiên Chúa hằng sống và tồn tại mãi mãi” (1Pr 1,23).

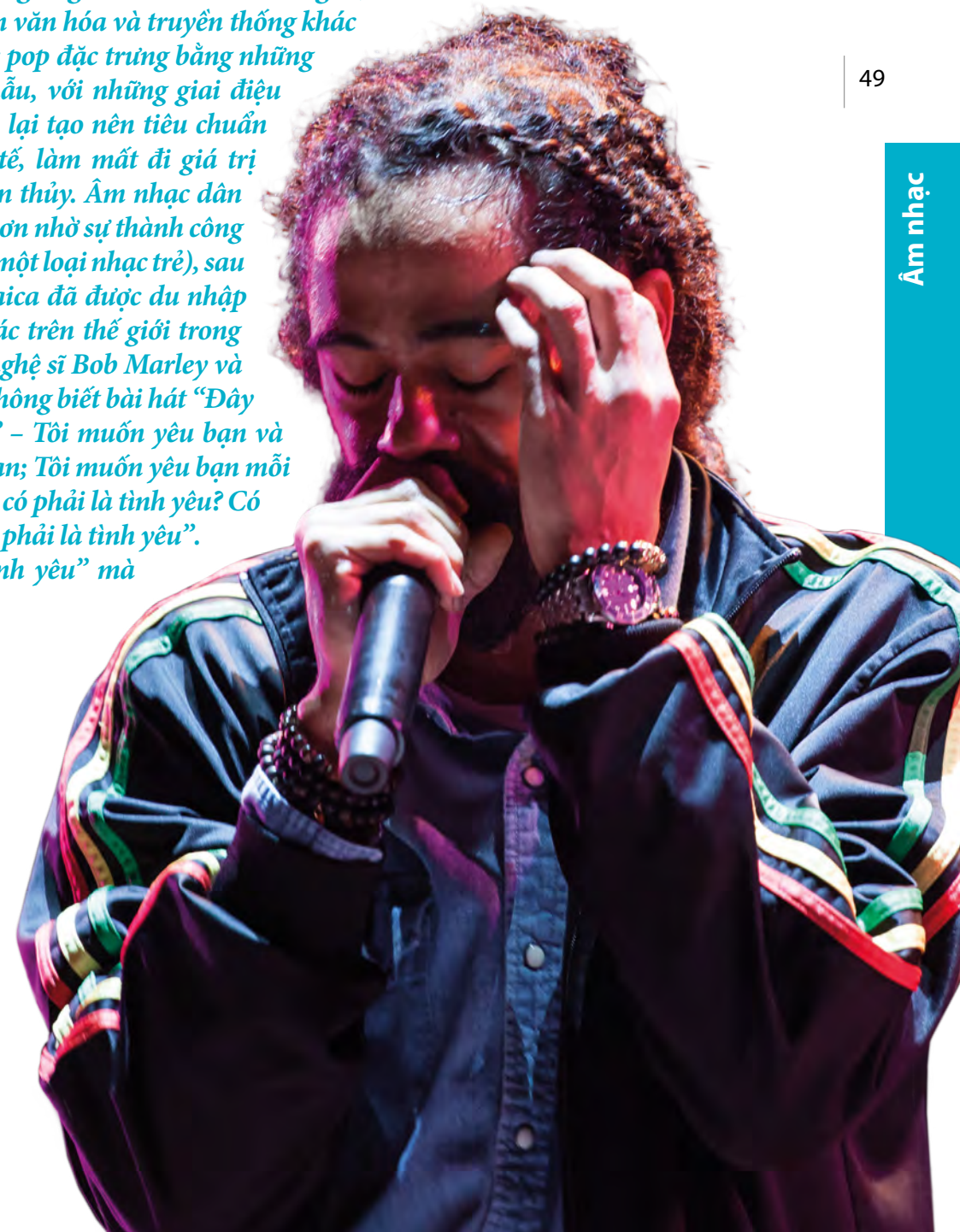
Làm thế nào chúng ta để mình được tái sinh mỗi ngày qua Lời Chúa, qua việc gặp gỡ Chúa nơi các bí tích, qua việc gặp gỡ tha nhân và qua các sự kiện lịch sử? Có một điều chắc chắn: cộng đoàn được tái sinh bởi Thánh Thần chính là các cộng đoàn có khả năng sản sinh sự sống, chấp nhận liều lĩnh khi dẫn thân vào đời sống dấn hiến ở chiều sâu và một đời sống tông đồ liên tục được đổi mới bởi hơi thở của Thánh Thần.

World music: truyền thống và gốc rễ âm nhạc

Mariano Diotto, SDB

m.diotto@iusve.it

World Music là một thể loại âm nhạc khai sinh trong thập niên 80, là sự pha trộn giữa nhạc pop với nhạc dân gian và truyền thống dân tộc của các quốc gia. Sự ra đời của nó đáp ứng lại xu hướng toàn cầu của âm thanh và lời ca khởi đi từ thập niên 70 khiến cho âm nhạc trở nên giống nhau trên toàn thế giới, cho dù nó đến từ những nền văn hóa và truyền thống khác nhau. Thế giới nhạc pop đặc trưng bằng những âm thanh khuôn mẫu, với những giai điệu du dương lặp đi lặp lại tạo nên tiêu chuẩn cho âm nhạc quốc tế, làm mất đi giá trị của vùng đất nguyên thủy. Âm nhạc dân tộc cũng lớn mạnh hơn nhờ sự thành công của thể loại reggae (một loại nhạc trẻ), sau khi phổ biến ở Jamaica đã được du nhập vào các khu vực khác trên thế giới trong những năm 70 với nghệ sĩ Bob Marley và Jimmy Cliff. Ai lại không biết bài hát “Đây có phải là tình yêu” – Tôi muốn yêu bạn và đối xử thật tốt với bạn; Tôi muốn yêu bạn mỗi ngày, mỗi đêm. Đây có phải là tình yêu? Có phải là tình yêu? Có phải là tình yêu”. Đây có phải là “Tình yêu” mà tôi cảm nhận được.

Từ âm nhạc dân tộc đến âm nhạc chính thống Xu hướng phổ biến world music tạo nên sự thành công của rất nhiều nghệ sĩ châu Phi, Nam Mỹ và châu Á – những người từng bước đi theo con đường âm nhạc ngược chiều. Bắt đầu từ các truyền thống âm nhạc, họ đưa vào những giai điệu và hình ảnh phù hợp để cộng đồng quốc tế ở châu Âu và Hoa Kỳ dễ dàng đón nhận. Ca sĩ người Senegal **Yousou N'Dour** đã tạo ra một thể loại âm nhạc phổ biến có sự pha trộn giữa các nhạc cụ gõ truyền thống được dùng trong thánh ca với tiết tấu của người Cuba gốc Phi. Bản song ca nổi tiếng của anh với Rapper người Thụy Điển gốc Phi **Neneh Cherry**, chỉ hát chung với anh có 7 giây, đã bán được gần 2 triệu bản trên toàn thế giới vào năm 1994, làm cho ngôi sao người Senegal này chiếm lĩnh thị trường ngoài Phi châu. Ba ngôn ngữ được dùng trong lời ca gồm có Senegal, Pháp và Anh làm cho sứ điệp của lời ca nói về bình đẳng và những yếu tố nhân sinh mang tính quốc tế hơn: *“Khi một đứa trẻ chào đời, em không có ý niệm gì về màu da sắc tộc. Tôi hiểu được lý do khiến chúng ta đổi thay mọi sự. Tôi muốn họ quên đi màu da của họ để có được niềm hy vọng. Tôi muốn những cánh cửa rộng mở để bạn bè có thể tâm sự về niềm vui nỗi buồn, để thông tin không gây chia rẽ nhưng làm đổi thay con người”*. Vào năm 1995, một dự án thú vị khác của âm nhạc dân tộc da đỏ cũng lan ra khắp thế giới mang tên Ly-O-Lay Ale Yoya (Điệu vũ ngược chiều) và Yeha-Noha (Ước mơ hạnh phúc và thịnh vượng) với sự thành công rõ rệt. Nhóm Thánh Linh điều hành dự án này và bán được hơn 15 triệu bản trên thế giới. Sự pha trộn nhạc pop với âm nhạc truyền thống của người da đỏ đem lại một loại thanh âm mới mà đa số công chúng chưa biết tới. Ban nhạc đã tài trợ một phần cho Tổ chức phi lợi nhuận Native American Rights nhằm cổ vũ quyền lợi của người da đỏ bản xứ. Ngay cả nhạc Celtic trong bản Orinoco Flow, đôi khi được gọi nhầm thành bản Sail away (Ra Khơi) theo ý của điệp khúc, cũng thấy cần có sự hòa trộn để tạo nên thành công. Bài hát này do một ca sĩ kiêm nhạc sĩ

người Ireland tên Enya thể hiện năm 1988, nói về hành trình của một chiếc thuyền trong đó đề cập đến những địa điểm đầy cảm xúc và thu hút trên thế giới. Bài hát cũng theo trào lưu Caribbean Blue, trong đó ca sĩ bày tỏ: *“Thế giới xoay vòng, xoay vòng với tất cả những thứ bạn từng biết. Họ nói rằng bầu trời trên cao có màu xanh Caribbean. Nếu mọi người đều nói ra điều mình có thể, nếu ai cũng chân thành thì tôi tin rằng bầu trời trên cao mang màu xanh hy vọng”*.

Một ca sĩ khác cũng mô tả những khu vực khác nhau trên thế giới bằng âm nhạc là **Loreena McKennitt**, một nhà soạn nhạc kiêm ca sĩ người Canada, có khả năng chơi nhiều nhạc cụ. Nhiều bài hát của bà bắt nguồn từ các tác phẩm cổ xưa và liên quan đến những thanh âm của thời gian, nơi chốn cũ. Ví dụ như bài hát “Đêm tối của linh hồn” được viết dựa trên bài thơ đồng âm của thánh Gioan Thánh Giá sẽ đưa chúng ta trở về Tây Ban Nha vào thời điểm năm 1500; bài Chợ Đêm Marrakesh được thai nghén từ những cảm nhận của chính tác giả khi bà đến đây vào ban đêm trong suốt tháng Ramadan. Ngay cả trong bài Full Circle (Vòng tròn) cho ta một cảm nhận khi nhìn các tín hữu bước vào đền thờ cầu nguyện lúc bình minh, bạn có thể nghe được âm thanh và bầu khí của thế giới Hồi giáo.

Tường thuật văn hóa Âm nhạc dân tộc giữ

vai trò tường thuật những nền văn hóa, những truyền thống khác nhau, những đổi thay không ngừng của trái đất và nhân loại. Ngay tại Ý, world music cũng đạt được những thành tựu lớn, trở nên phổ biến và lan truyền nhờ có **Angelo Branduardi**. Ca sĩ kiêm nhà soạn nhạc trẻ người Milan, cũng đã từng tìm kiếm một thể loại âm nhạc có thể nối kết với âm nhạc cổ xưa, đặc biệt âm nhạc thời Trung cổ và Phục hưng, với âm nhạc truyền thống và nhạc Celtic. Thực sự anh ta được gọi là Menestrello. Bài hát Si può fare (Có thể làm được) được nhiều người biết đến: *“Có thể làm được, có thể làm được, có thể lấy đi hoặc bỏ lại. Có thể làm được, có thể được, bạn có thể chạy, có thể bay. Bạn có thể hát, la hét, mua bán. Bạn có thể lấy trộm, cho đi, có thể khóc, nhảy múa”*. Trong số những nhóm đương đại thuộc thể loại dân tộc, chắc chắn phải nói đến Boomdabash là nhóm duy trì mối liên kết không mai một với đất nước của họ, Salento hay còn gọi là “Jamaica của Ý”. Đã qua vài mùa hè, nhóm vẫn nắm vị trí dẫn đầu trên bảng xếp hạng các bài hát hay. Giai điệu của họ trải rộng từ dance-hall tới reggae, từ trống và bass tới hip hop. Họ nói *“Mặc dù âm*

nhạc của chúng tôi cuốn hút điên cuồng, chúng tôi vẫn truyền đi thông điệp về bạo lực, tội ác, phân biệt chủng tộc, bởi lẽ tổ cáo là đặc trưng của nhạc reggae. Chúng tôi cảm thấy bốn phận đạo đức cần phải khơi dậy nơi người hâm mộ, chủ yếu là người trẻ, sự nhạy bén với những vấn đề xã hội. Đó là ước muốn cứu rỗi và tổ cáo xã hội này. Để tăng cường mối dây liên kết, chúng tôi nối kết phương ngữ của mình với người yêu nước Jamaica.”

Với sự phát triển nhanh chóng của truyền thông và tốc độ phổ biến vượt bậc của những phong cách và âm thanh mới, ngày nay các thế giới âm nhạc đều bị ảnh hưởng lẫn nhau. Một xu hướng toàn cầu hóa âm nhạc đang diễn ra, tuy nhiên sẽ xảy ra sự xóa bỏ một vài truyền thống âm nhạc của các dân tộc ít thỏa mãn được thị hiếu của công chúng. Vì vậy, quan trọng là phải giữ được sự hấp dẫn trong khi nghiên cứu và bảo tồn các âm nhạc truyền thống của các dân tộc và địa phương. Sự khác biệt luôn luôn là nguồn mạch của sự phong phú về văn hóa và nhân bản.

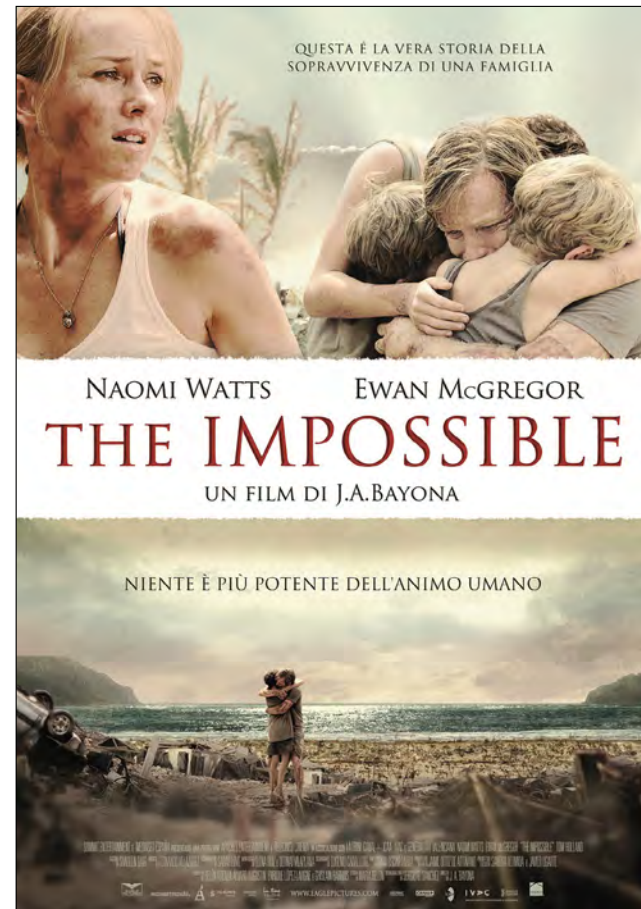
Điều không thể

by Juan Antonio Bayona

Andrea Petralia

andrea.petralia95@gmail.com

Không thể tin được nhân vật chính trong bộ phim “The Impossible” là một gia đình. Film ra mắt tại rạp vào năm 2012, với đạo diễn người Tây Ban Nha Juan Antonio Bayona. Bộ phim lấy cảm hứng từ một sự kiện có thật đã xảy ra, cơn sóng thần ập vào bờ biển Đông Nam Á, ngày 26 tháng 12 năm 2004.

Maria Belon đang quây quần với gia đình khi thư giãn bên bể bơi trong một kỳ nghỉ đáng mơ ước. Cô tin rằng mình là người phụ nữ may mắn nhất trên thế giới. Chỉ vài phút trước khi thiên đường vỡ vụn, Maria vẫn còn nằm dài trên chiếc ghế trong khách sạn Orchid Resort ở Thái Lan; các con của cô Luca 10 tuổi, Tomas 8 tuổi và Simon 5 tuổi đang đùa nghịch bên người cha thân yêu. Thình lình, Maria, chồng cô và 3 đứa con bị một khối nước cuồng nộ cao 10m cuốn trôi tất cả. Maria bị thương nặng nề khi bị kéo lê trong dòng nước của sóng thần. Sau khi bị nhấn chìm trong vài phút, cuối cùng cô cũng ngoi lên được và bám vào 1 cái cây. Máy quay tập trung vào đôi mắt kinh hoàng của người phụ nữ đang đắm đắm nhìn những đợt sóng khổng lồ phút chốc cuốn phăng đi tất cả đồ đạc, xe cộ, con người, bao gồm cả chồng

Quique Alvarez và những đứa con thơ.

Sức mạnh hủy diệt của thiên nhiên

“Chúng tôi bắt đầu nghe thấy một âm thanh vô cùng kỳ dị. Tôi đảo mắt tìm kiếm xung quanh. Không ai nhận ra âm thanh đến từ đâu. Có vẻ như Trái đất đang bị phá hủy, trong khi mọi thứ khác vẫn còn nguyên. Tôi phóng mắt nhìn ra biển và thấy một bức tường đen ngòm khổng lồ. Tôi không nghĩ đó là biển. Tôi cho rằng đó là một bức tường màu đen

đang di chuyển về phía tôi. Luca, đứa con lớn nhất đang đứng trước mặt tôi. Nó vừa từ dưới hồ bơi đi lên để lấy trái banh được tặng trong dịp Giáng Sinh”.

Maria đã trải qua những giây phút sinh tử dưới dòng nước, hoảng loạn tột độ. Máy quay tiếp tục ghi lại cảnh sức mạnh của dòng nước cuốn trôi Maria, đang khi đó cũng ghi lại những suy nghĩ và sự vỡ vụn của cô theo kiểu điện ảnh. Maria bị thương nặng ở ngực và đùi bên phải. Mặc cho đau đớn và hoang mang, cô vẫn cố tìm xem có gì để hy vọng không. “Cách đó 15 mét, tôi có thể nhìn thấy một cái đầu nhỏ và tôi lập tức nghĩ: Lay Chúa, đó có thể là Lucas. Ngay lập tức sau đó tôi nghe thấy nó hét lên và tôi cố tới gần. Lúc đó, tôi cảm nhận một điều tốt đẹp nhất trong đời mình. Tôi quên

đi bản thân, chỉ nghĩ đến việc cứu sống con. Tôi bơi qua dòng nước để nắm tay nó. Chúng tôi bám được vào một thân cây”. Khung cảnh mở rộng ra xung quanh 2 người, mọi thứ đều bị xóa sạch. “Tôi cảm thấy mình như đang chết dần. Khi bám vào thân cây, máu trào ra từ vết thương rất sâu, tôi vô cùng đau đớn”. Đang khi lo sợ một đợt sóng khổng lồ khác lớn hơn ập tới, Maria và Lucas được một người đàn ông Thái cứu và đem về nghỉ ngơi.

Maria cho biết: “Người đàn ông đó không để tôi chết. Anh ta kéo tôi qua bùn lầy một quãng khá dài cho tới khi bảo đảm rằng tôi được chăm sóc tốt”. Sau đợt sóng thần, chồng của cô là Quique đã để mất đứa con út, cuối cùng cũng tìm lại được họ trong bệnh viện mới thành lập khẩn cấp

Cộng tác mặc cho đau đớn

Nghĩ rằng vợ mình và Lucas đã chết, Quique tiếp tục tìm kiếm vợ và con gái cho một người cha khác đang tuyệt vọng và đã không bỏ ông ta đơn độc. Cảnh này là một trong những nội dung cao trào nhất của bộ phim: một người cha tuyệt vọng, trong một đất nước bị thiên tai bất ngờ tàn phá đã bày tỏ tình liên đới với một người cha và người chồng khác. Anh ta không nghĩ đến tình trạng của mình, trái lại, cố tìm

lại sức mạnh trong đau khổ để phục vụ người khác.

Lang thang trong bệnh viện đầy ắp người bị thương, hấp hối hoặc qua đời, Quique tìm lại được gia đình và không thể tin nổi vợ của anh và Lucas vẫn còn sống.

Sau khi rời Thái Lan, Maria đã phải ở trong bệnh viện 14 tháng tại Singapore và Tây Ban Nha, trước khi phục hồi và trở về nhà.

Tái sinh sự sống

Đạo diễn kể lại giây phút sóng thần đánh vào khách sạn Khao Lak bằng những hình ảnh mạnh mẽ và chi tiết như trong phim tài liệu, cùng với việc tả thực và âm thanh được xử lý thật tuyệt vời vào khoảnh khắc mà cơn sóng thần đổ vào khách

sạn xa hoa tại Khao Lak. Với phong cách điện ảnh nhạy bén và đặc tả, đạo diễn đã lột tả được những cảm xúc và trạng thái tâm lý của các nhân vật chính. Cuộc đấu tranh sống còn của người mẹ và đứa con trai thì không cần phải đề cập tới, nó thực sự rất đau đớn và tạo nên một ấn tượng sâu đậm. Mỗi tương quan đầy khó khăn giữa cha mẹ và con cái cũng được nhấn mạnh, nếu như trong phần đầu của bộ phim, Lucas được trình bày như một cậu bé 13 tuổi chưa trưởng thành. Nhưng sau khi nhìn thấy sự đau đớn của mẹ và nỗi kinh hoàng xung quanh, Lucas hầu như thay đổi tận gốc rễ thái độ sống, cậu biết giúp đỡ người khác và chăm sóc người phụ nữ đã nuôi dưỡng cậu, bởi vì “đối với cậu bà là người thân duy nhất còn lại trên thế giới này”.

Máy quay của đạo diễn cho thấy sự việc hoàn toàn chân thực và đáng tin cậy, cho thấy ý chí và khao khát được sống, cho thấy ý thức rằng chúng ta thật bé nhỏ khi đối diện với sức mạnh phi thường của thiên nhiên, và thể hiện được sự tái sinh sau thảm kịch. Những diễn viên lớn nhằm tạo nên hơi thở sâu hơn cho bộ phim và được nhìn nhận rộng rãi hơn, thêm vào lời thoại tuyệt vời tạo nên một bộ phim đầy xúc động và chạm đến mọi khán giả.

Trong buổi phỏng vấn, Maria cho biết: “Chúng

tôi rất may mắn, nhưng để giữ mãi may mắn ấy cả đời thì rất khó. Tôi học biết thế nào là quảng đại thực sự trong cơn sóng thần này. Những người không quen biết tôi sẵn sàng bỏ ra hàng giờ tìm kiếm gia đình tôi, giúp đỡ tôi, chăm sóc tôi để tôi có thể sống. Điều đó đem lại giá trị cao cả cho cuộc sống của những người khác nữa. Từ kinh nghiệm này, gia đình tôi và chính tôi được sinh lại một lần nữa, chúng tôi tái sinh chính mình. Sóng thần cũng là một món quà bất ngờ”.

Chúng ta có thể cứu thế giới trước bữa tối

by Jonathan Safran Foer

Emilia Di Massimo, FMA
emiliadimassimo@libero.it

Cuốn sách của tác giả Jonathan Safran Foer là một bản văn tham chiếu về tình trạng khẩn cấp khí hậu. Sợi chỉ đỏ xuyên suốt quyển sách là một câu hỏi: Hôm nay, chúng ta có thể thay đổi cách cụ thể, nhanh chóng và hiệu quả những gì cho ngày mai? Câu trả lời nằm trong những lựa chọn cá nhân của mỗi người, với mục tiêu tạo ra một tương lai tốt đẹp hơn. Tác giả muốn suy tư và trên hết muốn hành động bằng cách mời gọi xem xét lại các thói quen đang làm, dù chúng tác động đến việc tàn phá hành tinh.

■ Khủng hoảng về khả năng tin tưởng

Ý tưởng trung tâm là phần lớn nhân loại nhận thức rằng, một khi không thay đổi hoàn toàn thói quen của họ, thế giới sẽ phải đối diện với nguy cơ tuyệt chủng hàng loạt và họ vẫn cứ đầu khì cho rằng biến đổi khí hậu chỉ là tin giả. Foer sử dụng tất cả những gì có thể để thuật lại rằng cuộc khủng hoảng khí hậu cũng là cuộc khủng hoảng về khả năng tin tưởng của chúng ta và có một tuyên bố rằng những tài liệu liên quan đến các biến cố thực sự xảy ra trong lịch sử, đã gây ra thảm kịch cho toàn thế giới. Cuốn sách kể về những sự kiện lịch sử, đôi khi là cả những

vấn đề cá nhân, về việc chính tác giả đã cảm thấy khó khăn thế nào khi thực hiện một số thay đổi, ngay cả khi ông nhận thức được việc phải thực hiện chúng. Tác giả đã không viết một cuốn tiểu thuyết, ngay cả khi lời kể mang lại cảm xúc, tiếng cười và nước mắt. Bản văn có thể được định nghĩa là một bài luận không điển hình về tiềm năng văn hóa có thể được sử dụng trong lĩnh vực giảng dạy và giáo dục. Có những trang đầy đủ các danh sách đáng tin cậy, đề cập đến việc sử dụng những số liệu thống kê, những gì đang xảy ra do việc đáng nghi ngờ về cách sống đang được thực hiện. Một phụ lục dành riêng cho việc phân tích tỷ lệ phần trăm thống kê về tác động của CO2 và chăn nuôi thâm canh; các ghi chú hoàn tất bản văn và các thư viện tham khảo tạo cơ hội để đọc các chủ đề có liên quan. Mỗi nội dung được kiểm tra đều có một xác tín căn bản: “Chúng ta là khí hậu và là một trải nghiệm cảm xúc để sống”, vì điều này, các chủ đề được đề cập là những chủ đề phổ quát và thiết yếu cho tương lai của nhân loại. Điểm cơ bản được tóm tắt như sau: đứng trước sự khủng hoảng khí hậu làm đảo lộn lối sống và sự tồn tại của nhân loại trên thế giới, chúng ta vẫn chưa thực hiện các hành động khắc phục cần thiết, cả trong tư cách cá nhân và xã hội

Bạn đã ở đâu khi đưa ra quyết định của mình? Cuốn sách có một sự cắt giảm giáo dục. Nhà văn là cha của hai đứa trẻ và muốn đấu tranh chống lại quá trình tự hủy hoại chính mình, trở thành một người năng động, không dừng đứng và bị con cái chất vấn: Cha đã ở đâu khi quyết định? Quyết định không tin rằng trái đất, ngôi nhà của chúng ta, đang cháy rụi và chúng ta không có một ngôi nhà nào khác. Các lựa chọn tương đối theo đó, chúng ta có thể cứu thế giới trước bữa tối được Foer tóm tắt trong các lý do sau:
- Thay đổi những thói quen thì khó nhưng cần thiết để thay đổi thế giới: áp dụng chế độ ăn kiêng là một quyết định hết sức quan trọng ảnh

“Tự cứu mình sẽ đòi hỏi phải hành động tập thể và hành động tập thể sẽ cứu chúng ta

hưởng trực tiếp đến khí hậu và môi trường.
- Các trang trại thâm canh là những nguyên nhân chính của cuộc khủng hoảng khí hậu. Các trang trại thâm canh là đồng phạm của sự ô nhiễm không khí và nguồn nước, chúng phải chịu trách nhiệm về 1/3 ba lượng khí nhà kính, nạn phá rừng và biến mất đa dạng sinh học. Ngoài ra, để có được một lượng calo dưới dạng thịt, cần phải tiêu thụ từ 6 đến 26 calo thức ăn có nguồn gốc từ động vật. Vì lý do này, hầu hết đất nông nghiệp được dành để trồng thức ăn cho các loại động vật nuôi lấy thịt, để cung cấp cho một thành phần “giàu có” trên thế giới. Đang khi đó trên cùng một hành tinh, hàng tỷ người không có đủ thực phẩm. Vùng đất nhỏ trên trái đất đang được sử dụng để nuôi động vật trong các trang trại thâm canh, trong khi nó có thể được sử dụng cho những người đang gặp khó khăn. Đây là lý do tại sao nên chọn chế độ ăn kiêng chủ yếu là thực vật giúp loại bỏ các sản phẩm có nguồn gốc hoặc chế biến từ động vật, giúp giảm thiểu nhu cầu về thịt và điều đó có thể thay - đổi logic của thị trường dẫn đến việc thay

“Ước muốn mọi cư dân trên trái đất không chỉ có một cuộc sống khỏe mạnh, nhưng còn cảm thấy đây là nhà nên được coi là điều hiển nhiên”.

đổi tình trạng hiện nay
- Từng bước một ai cũng có thể thay đổi thế giới: luôn chọn và ngày càng chọn lựa ít đi những những sản phẩm có nguồn gốc hoặc được chế

biến từ động vật, một sự thay đổi về nhu cầu sẽ dẫn đến sự thay đổi trong suy nghĩ, thay đổi quan điểm, bắt đầu từ việc lựa chọn một nghĩa cử cho hành tinh và những người sống trong đó .
- Cần phải cởi mở để đối diện với tất cả mà không xác định mọi người là người ăn chay hay ăn thịt: cần thiết phải bắt đầu hòa nhập để thúc đẩy một thế giới ít bạo lực và tàn nhẫn hơn.
- Khi nhìn vào quá khứ, chúng ta không thể tự dối lòng mình: trong tương lai sẽ đến lúc các thế hệ mới sẽ tự hỏi tại sao những thế hệ trước lại cho phép tình hình xuống dốc, tại sao chúng ta không chăm sóc ngôi nhà của mình. Sẽ không đáng tin khi trả lời rằng người ta không biết hoặc không có quyền đưa ra quyết định cơ bản để thay đổi mọi thứ và có lẽ người ta sẽ phải tự hỏi, tại sao bạn không đủ can đảm để thay đổi, để làm điều gì đó khi đến lúc phải làm.

Sau Thượng hội đồng giám mục về giới trẻ, những biểu hiện của các phong trào sinh thái thế giới, sự lắng nghe và việc đảm nhận vai trò như những nhân vật chính của các thế hệ mới đã trở thành yếu tố nền tảng. Có lẽ có một yêu cầu trợ giúp gián tiếp thúc giục những người trưởng thành có một ánh nhìn mới về tương lai và suy ngẫm thực tế, điều này có thể xảy ra bằng cách hành động phù hợp, với những lựa chọn cụ thể và ngày càng nhận ra rằng thế giới không phải là một vấn đề để giải quyết, nhưng là một bí ẩn cần được thưởng thức.

Trên đường ...

Các chị em thân mến,
Thiên Chúa là Chúa của những điều gây ngạc nhiên, Ngài đã cho tôi nhìn thấy trước một hành trình hấp dẫn cần được thực hiện cùng với các chị em. Cả các chị em cũng cảm nhận được cách thức Ngài đang nói với và mời gọi chúng ta phóng tầm nhìn đến những chân trời lớn lao của sứ mệnh. Các chị em có nhớ đề xuất của Hội dòng FMA trong việc chuẩn bị cho Tổng Tu Nghị XXIV không? Đề tài ấy khuyến khích chúng ta để ý đến “*tâm tâm được kết dệt bởi những lời nói*” mở ra cho chúng ta khả năng đạt tới một sự lắng nghe mới để sống cách sâu xa điều mà Chúa Giêsu ngỏ với chúng ta.

Trong thời điểm này, từ ngữ “sản sinh sự sống” gọi lại những kinh nghiệm mang hương vị của rượu mới! Chúng ta có một câu chuyện kể lại cách thức mà đoàn sủng Salesien được sinh ra. Don Bosco đã để cho ngài được đụng chạm đến bởi thực tế của thời đại và lịch sử; trong đó, Ngài đã gặp gỡ các bạn trẻ bằng cách sản sinh sự sống nơi họ, để họ có thể trở nên những người đổi thay xã hội mà tự nó đã chẳng cố gắng cho họ một cơ hội nào để họ biến ước mơ của mình thành sự thật.

Don Bosco đã để cho mình được hướng dẫn bởi hai người phụ nữ tuyệt vời: Đức Maria và mẹ Margherita. Các chị em có thấy điều đó không? Người ta không thể tự mình sản sinh sự sống. Tất cả là tương quan, như chính Ba Ngôi ôm ấp cả nhân loại trong cung lòng của Ngài và biến đổi mọi sự. Tôi thực sự được suy tư này tác động. Còn các chị em thì sao? Tôi tin rằng Cộng đoàn giáo dục có thể trở nên không gian sản sinh sự sống bằng cách hiện thực hóa việc đồng hành và nâng đỡ những ước mơ của các bạn trẻ. Nhưng như thế vẫn chưa đủ! Chúng ta cần đi ra ngoài để chạm đến thực tế cuộc sống và tìm gặp người trẻ ở nơi họ hiện diện.

Tôi mời gọi các chị em hãy luôn ở trong tư thế ‘sẵn sàng đi ra’, trao ban thời gian cá nhân để thực tại xung quanh đụng chạm đến chúng ta, và rồi tiếp tục học nơi Don Bosco và Mẹ Mazzarello, các Ngài đã ra khỏi chính mình để đón nhận lời mời gọi của Thiên Chúa nơi những người trẻ nghèo khổ hơn cả. Chúng ta đang có cơ hội tiếp xúc và đối thoại với muôn vàn bạn trẻ, chúng ta đã thực hiện điều đó như thế nào? Làm sao để đan kết một “kế hoạch sản sinh sự sống” cùng với các bạn trẻ để tất cả có thể tìm thấy một cuộc sống xứng hợp, thấy những giấc mơ có thể trở thành hiện thực, và cùng chung sống trong một ngôi nhà chung nơi mà tất cả đều tìm thấy một chỗ cư ngụ?

Chúng ta có thể kể cho nhau nghe về những câu chuyện lịch sử của mỗi người để khám phá ra những chi tiết trong cuộc đời, sợi dây cứu độ luôn hiện diện xuyên suốt ngang qua các phép lạ của đức tin, đức cậy và đức mến?

Nhân ngày Quốc tế Truyền thông xã hội thứ 54, Đức Thánh Cha Phanxicô đã viết: “*Chúng ta cần một cách thuật chuyện biết nhìn thế giới và các biến cố với sự dịu dàng; biết thu lượm những mảnh hiện hữu trong toàn thể tâm thần sự sống; biết hiển thị rõ rệt sự đan dệt sợi dây nối kết người với người. Những câu chuyện của mọi thời đại đều có một ‘bộ khung’ chung. Bằng cách lao mình vào trong dòng lịch sử, chúng ta có thể tìm thấy những động lực can trường để đối diện với những thách đố của cuộc sống.*”

Chúng ta tin tưởng trao phó nơi Đức Maria để Mẹ đồng hành với chúng ta trên hành trình này bằng cách kể lại lịch sử của chính Người Con và của từng người chúng ta.

Camilla

Linh đạo Thánh Mẫu Salesien

Ba điểm dừng hằng ngày với Đức Maria

Trích Thư luân lưu s. 695 ngày 24 tháng 10 năm 1987 của Sr. Marinella Castagno, Mẹ Bề trên Tổng Quyền thứ VIII của hội dòng.

“Đối với chúng ta, quan trọng là biết sử dụng các phương tiện thông thường để tự đào luyện, trong đó chắc chắn kinh nguyện là điều đầu tiên và quan trọng nhất. [...]”

Chúng ta thường cảm thấy cần có không gian rộng rãi hơn để đối thoại với Thiên Chúa, nhưng đôi khi chúng ta không biết làm thế nào để thực sự đối thoại với Ngài. Đó là kết quả của chủ nghĩa duy hoạt và là hệ lụy của một sự hời hợt thiêng liêng. Chúng ta sẽ không phải là những người con thực sự của các Đấng sáng lập nếu không biết cách nắm bắt giá trị của những tiếp xúc ngắn ngủi, sâu xa và chân thành với Thiên Chúa, Đấng ở giữa chúng ta, chúng ta muốn sống và làm việc dưới sự hiện diện của Ngài.

Kinh Truyền Tin, lời kinh ngắn gọn, cô đọng ý nghĩa thần học và thiêng liêng, là một sự trợ giúp để học cầu nguyện nơi Đức Maria, đồng thời cố gắng cho chúng ta ba khoảnh khắc để chiêm niệm mầu nhiệm Nhập thể, trong nhịp điệu ngày sống. [...] Việc khuyến khích thường xuyên và suy niệm sâu xa về mầu nhiệm nhằm mục đích làm cho sự hiện diện của Thiên Chúa nhập thể được sống động nơi Đức Maria và luôn hiện thực nhờ hoạt động của Chúa Thánh Thần.

Các chị em thân mến, chúng ta hãy cam kết đọc cách chú tâm hơn là chỉ thuộc lòng Kinh Truyền Tin 3 lần trong ngày. Trước hết, chúng ta học cầu nguyện nơi Đức Maria. Kinh Truyền tin gợi nhắc chúng ta cuộc

đối thoại giữa Thiên Chúa và thụ tạo của Ngài; một câu hỏi và câu trả lời đã làm nên biến cố vĩ đại duy nhất vì phần rỗi của nhân loại: sự Nhập thể của Con Thiên Chúa. Từ nơi Đức Maria, chúng ta học biết đặt mình lắng nghe lời mời gọi của Thiên Chúa để đáp lại bằng cách đón nhận trong đức tin và lặp lại với sự sẵn sàng tròn đầy của tình yêu. Thiên Chúa, Đấng muốn đến; và Đức Maria, người đã đón nhận Ngài; Mẹ là đại diện của nhân loại đón nhận ơn cứu độ. Đối với chúng ta, vào lúc chúng ta cầu nguyện với Đức Maria, Chúa lặp lại câu hỏi: phần chúng ta đáp lời “xin vâng” để nhận được khả năng trở thành công cụ cứu rỗi, với quyền năng của Chúa Thánh Thần.

Lời nguyện tắt sẽ mang lại ánh sáng mới và động lực mới ngay cả trong những lúc mệt mỏi, nếu chúng ta biến nó thành một khoảnh khắc chiêm nghiệm.

Chúng ta đừng rút ngắn lời kinh, vì vội vàng hay vì hời hợt. Hai phút không là gì nhưng lại trở nên thời gian nạp lại năng lượng cách mạnh mẽ, vì trong khi đọc thuộc Kinh Kính Mừng, chúng ta biết cách suy niệm những lời chúng ta loan báo. Ta sẽ cảm nhận được sức mạnh của sự vâng phục khi lặp lại lời Fiat với Đức Maria, sự rộng mở hoàn toàn của con tim không chia sẻ trong việc đón nhận Chúa Thánh Thần, khả năng sống với Đức Maria, người nghèo của Giavê, cái nghèo của chúng ta, bằng cách chiêm ngắm sự tự hủy của Thiên Chúa làm người”.

◀ Đến thờ Đức Mẹ Phù Hộ
Turino - Valdocco (Italy)

Suy tư và cầu nguyện:

- Làm thế nào để chúng ta ngày càng lớn lên trong sự hòa hợp giữa chiêm niệm và hoạt động?
- Có bao nhiêu và đâu là những điểm dừng chiêm niệm trong nhịp điệu ngày sống của chúng ta?

*“Hoán cải sinh thái
là hoa trái của cuộc gặp gỡ
với Chúa Giêsu được ghi nhớ trong
các mối tương quan của chúng ta đối với
thế giới xung quanh. Sống ơn gọi làm người
bảo vệ công trình tay Chúa dựng nên là yếu tố
thiết yếu của đời sống nhân đức; Toàn bộ sự hoán
cải này bao hàm lòng biết ơn và sự nhường không vì
biết rằng thế giới này là quà tặng yêu thương của
Chúa Cha, đó là một nhận thức trù mền về sự liên
kết của chúng ta với các thụ tạo khác, cùng dự phần
trong sự hiệp thông hoàn vũ tuyệt vời, với tính sáng
tạo và sự nhiệt tình khi đối mặt những thách thức
của thế giới với niềm hy vọng.”*

(Tông Huấn Laudato Si

Hoán cải sinh thái. Số.216 -220)

Istituto Figlie di Maria Ausiliatrice
Salesiane di Don Bosco

